

www.agravista.md CEL MAI COMPLET PORTAL AGRICOL DIN MOLDOVA

CITITI ÎN NUMĂRUL CURENT:

Standardul GLOBALG.A.P., calea
spre noi piețe și comerț stabil

3

Carburanții s-ar putea scumpi
din nou

5

Ce furaje folosim pentru alimentarea
iepurilor de casă

8-9

Bălțata cu Negru de tip
moldovenesc, rasa de bovine
„made in Chișinău”

11

Subvențiile agricole în SUA
favorizează culturile pentru export:
Producătorii de cereale și soia
primesc cei mai mulți bani

13

BUMACOV:

”VINUL MOLDOVENESC SE VA VINDE ÎN UE, ATUNCI CÂND VA FI CUNOSCUȚ DE CONSUMATOR”

Vinul nu se vinde atunci când se liberalizează piața, dar atunci când este cunoscut de consumator. Trebuie să mai muncim în piața europeană. Mai este nevoie de timp. Declarațiile aparțin ministrului Agriculturii, Vasile Bumacov, și au fost făcute în cadrul unui interviu pentru Europa Liberă.

În contextul embargoului impus de ruși, Bumacov a precizat că instituția rusească Rospotrebnadzor nu dorește să colaboreze cu Ministerul Agriculturii.

„Am făcut tot ce s-a dorit. Rușii au vizitat companiile noastre, au văzut că avem tehnici modernă și de cea mai înaltă calitate. Cu două luni în urmă am mers la Moscova și am vrut să discutăm. Dacă înainte mai puteam discuta anumite probleme, acum, Rospotrebnadzor categoric nu dorește să discute cu noi. Cu părere de rău, până la urmă este pedepsit și consumatorul din Federația Rusă. Care pentru aceeași calitate plătește

de trei ori mai scump”, a subliniat Bumacov.

Totodată, ministrul a declarat că Republica Moldova va exporta vin acolo „unde va fi cerut”. Potrivit lui, nu există o creștere considerabilă a exportului în Uniunea Europeană.

„Unde va fi cerut vinul acolo și va fi exportat. Nu este o creștere considerabilă în Europa, dar sunt mișcări. În China și SUA încercăm să le comercializăm. Dar este o alternativă bună și importantă. Trebuie să înțelegem că vinul nu se vinde atunci când se liberalizează piața, dar atunci când este cunoscut de consumator. Trebuie

să mai muncim în piața europeană. Mai este nevoie de timp”, a spus sursa.

De asemenea, ministrul a subliniat faptul că „încă nu putem spune că piața europeană poate absorbi ceea ce a fost interzis în Federația Rusă”.

Recent, Serviciul sanitar rus a emis un comunicat de presă în care declara că vinurile moldovenești vor putea ajunge pe piața din Federația Rusă, doar după ce va fi asigurată calitatea acestora. Potrivit Rospotrebnadzor, autoritățile din Republica Moldova nu a luat nicio măsură pentru a remedia situația.

■ EDITORIAL

Liliana BEREGOI

Anii nu te întreabă nimic

Anii din viața noastră nu întreabă nimic: dacă e prea devreme sau nu să vină, dacă ești pregătit să-i primești. Anii nu te întreabă dacă ai apucat să-ți realizezi visele. Nu. Anii nu te întreabă niciodată nimic. Ei nu țin cont de cine ești și ce ai făcut, doar se aștern moale pe umeri, îți fură ștrengărește și fără milă clipele frumoase, te lasă să râzi și să plângi, să îți testezi limitele și să te apropii tot mai mult de tine.

Timpul trece nemilos de repede lăsând urme adânci, încât nici ploile toamnei, atât de dorite, nu pot umple golul rămas în urmă...

Nimic nu se repetă! Asta am înțeles eu în ani și parcă nu aș fi vrut să recunosc acest adevăr aproape amar.

Anii mei se măsoară în toamne, în tăceri, în căutări, în ploi ciobănești, cu răzmuire de inimi, cu desfundare de drumuri. Mă amăgesc an de an că toamna e a mea, că doar eu văd ochii ei pictați în gri sumbru, reci și totodată cuminiți, parcă resemnați un pic și maturi, mai mereu plânși și atât de adânci... Nu am întâlnit nimic mai tulburător. E incredibilă. Singură. Atât de singură..., dar sinceră. Nu m-a mințit niciodată, vine în fiecare an în vizită și-mi numără agale anii - care nu întreabă niciodată, nimic.

Federația Națională a Agricultorilor din Moldova AGROinform

Bd. Ștefan cel Mare 123V
MD - 2004, Chișinău, Moldova

Tel (+373 22) 23 56 01,
fax (+373 22) 23 78 30

Organizațiile regionale ale Federației AGROinform:

Cantemir (273) 2 28 53
Drochia (252) 2 70 32
Edineț (246) 2 43 84
Fălești (259) 2 29 51
Glodeni (249) 2 40 69
Hâncești (269) 2 34 08

Nisporeni (264) 2 38 57
Orhei (235) 2 49 55
Peresecina (235) 47 2 67
Râșcani (256) 2 45 84
Ungheni (236) 2 34 55
Cahul (299) 2 14 13

AGROinform

Redactor-șef: Liliana BEREGOI

Machetare: Victor PUȘCĂȘ

Adresa redacției: MD-2004, Chișinău,
bd. Ștefan cel Mare, 123 V. Tel.: 23-56-98
e-mail: publicitate@agroinform.md
www.agravista.md

Tiparul executat la tipografia «PRAG-3»

Comanda nr. 734

Tiraj: 3500

FERMIERII DIN MOLDOVA SUNT INVITATI SA PARTICIPE LA GALA DE EXCELENȚĂ ÎN AGRICULTURĂ, REGIUNEA DE NORD-EST

Fermieri din întreaga Moldova au ocazia de a se înscrie în competiția pentru premiile de excelență în agricultură în regiunea de Nord-Est. Numele celor 12 câștigători din acest an, fermieri de succes din regiunea de Nord-Est, vor fi făcute publice în 18 septembrie 2014, la Gala Premiilor de Excelență în Agricultură.

Început înscrierile la Gala Premiilor de Excelență în Agricultură în Regiunea de Nord-Est, unicul eveniment de recunoaștere a excelenței în agricultură și de evidențiere a activităților fermierilor din regiunea de Nord-Est.

Depunerea candidaturilor fermierilor la una sau mai multe dintre cele 12 categorii de premiere ale galei se realizează prin completarea de către aceștia a formularelor-tip disponibile pe site-ul www.gala.clubulagralim.ro. În competiția pentru premiul acordat la fiecare categorie vor intra câte trei nominalizați, câștigătorii fiind selectați în urma vizitei în teren a juriului.

Gala Premiilor de Excelență în Agricultură în regiunea de Nord-Est este unicul eveniment public de recunoaștere și de evidențiere a activităților fermierilor din regiunea de Nord-Est. La acest eveniment anual de elită care se bucură de participarea unor invitați de onoare și personalități din sectorul agricol sunt premiați fermieri, producători agricoli, antreprenori în agricultură,

specialiști și consultanți agricoli, nume cunoscute în domeniul agricol.

Prin intermediul acestei manifestări este încurajată excelența în agribusiness, inițiativa și profesionalismul în agricultură, fiind promovate experiențe de succes în agricultură în regiunea de Nord-Est, fermieri și specialiști în agricultură care creează plus valoare în domeniile în care activează.

gala.clubulagralim.ro

gala.clubulagralim.ro

Lideri din sectorul agricol în regiunea de Nord-Est, premiați la Gala de Excelență

Înscrierea în competiție se realizează prin transmiterea aplicației de către fermieri în nume propriu, la una sau mai multe din cele 12 categorii de premii:

- Fermierul anului în regiunea Nord-Est;
- Ferma vegetală a anului;
- Ferma de bovine a anului;
- Ferma de porcine a anului;
- Ferma de ovine a anului;
- Ferma de păsări a anului;
- Managerul anului;
- Producătorul local al anului;
- Tânărul fermier al anului;
- Angajatorul anului;
- Angajatul anului;
- Consultantul anului în domeniul agricol.

Înscrierile se realizează până la data limită de 26 iunie 2014, în baza regulamentului de participare disponibil pe site-ul www.gala.clubulagralim.ro, aplicațiile putând fi depuse online sau transmise organizatorului ABplus Events prin poștă sau curier, la următoarea adresă: strada Ungheni, nr.2, Municipiul Iași, județul Iași, cod 700382.

Evaluarea va fi făcută din per-

spectiva a cinci aspecte ale activității unei ferme: rezultatele afacerii, marketing și piață, tehnic, leadership, măsuri de protecție a mediului. Criteriile diferă ușor de la o categorie la alta, în funcție de specificul fiecărui domeniu evaluat.

În perioada 15 iulie - 15 august 2014 va fi realizată de către juriu evaluarea aplicațiilor și a documentelor însoțitoare depuse în mod opțional de fermierii înscriși, pentru susținerea și argumentarea candidaturii, în urma acestei etape fiind selectați dintre candidați câte trei nominalizați pentru fiecare dintre cele 12 categorii de premii. Pentru deliberare și desemnarea dintre nominalizați a câștigătorilor celor 12 premii, membrii juriului vor realiza vizita în teren a fermelor/persoanelor vizate pentru premii, vizitele fiind programate a se desfășura în perioada 15 august - 1 septembrie 2014.

Câștigătorii Premiilor de Excelență în Agricultură în Regiunea de Nord-Est vor fi anunțați în cadrul unei recepții oficiale ce va avea loc în deschiderea Galei de Excelență în Agricultură, pe 18 septembrie 2014. La eveniment sunt așteptați peste 400 de participanți și invitați speciali, fermieri, antreprenori și specialiști în domeniul agricol din regiunea de Nord-Est și Republica Moldova, companii care oferă produse suport pentru aceștia, reprezentanți ai consiliilor județene și ai direcțiilor agricole pentru dezvoltare rurală din cele șase județe ale Moldovei.

Regulamentul și detaliile înscrierii în competiție, componența juriului și modalitățile de evaluare pot fi consultate pe site-ul www.gala.clubulagralim.ro.

STANDARDUL GLOBALG.A.P., CALEA SPRE NOI PIETE ȘI COMERȚ STABIL

Sezonul exportului de fructe și legume din Moldova a început. Producătorii autohtoni au șansa de a alege noi piețe de desfacere cu reguli stabile, norme de calitate accesibile, cerințe puțin mai neobișnuite însă ușor aplicabile. Standardul GlobalG.A.P. este calea spre noi piețe și comerț stabil.

Sergiu CROITORU
Director General
SGS Moldova

Exportul fructelor și legumelor din Moldova este preponderent orientat spre piețele tradiționale de desfacere din CSI, piețe în dezvoltare, nestabile în prezent, fapt ce presupune riscuri mari pentru exporturi în aceste țări. Luând în considerație situația politică din această regiune, exportatorii autohtoni de produse agricole vor începe cu intensitate penetrarea piețelor UE și ale altor țări, unde normele de inofensivitate și calitate sunt mai deosebite.

Autoritățile Moldovei au obținut anumite succese în procesul de armonizare a normelor de producere a fructelor, a legumelor și a altor produse agricole cu cerințele normelor UE. Sunt aprobate un șir de reglementări tehnice, există laboratoare acreditate în sistemul național, servicii autorizate de supraveghere și certificarea fitosanitară a produselor agricole etc. Toate aceste acțiuni ale autorităților Republicii Moldova, într-o anumită măsură, vor permite accesul exportatorilor pe teritoriul UE, însă acest fapt nu va garanta obținerea unui loc sigur pentru realizarea produselor agricole. Consumatorii din UE, în număr de cca 500 milioane, preferă să

facă cumpărături în supermarketuri, rețelele cărora realizează peste 80% din fructele și legumele proaspete. În scopul asigurării consumatorilor cu produse agricole inofensive pentru viața și sănătatea lor, supermarketurile cu rețele internaționale, au elaborat standarde care impun furnizorilor de produse agricole cerințe mult mai dure în comparație cu normele oficiale din UE. De exemplu, rețelele de comerț din UE au elaborat pentru fructele și legumele proaspete, standardul internațional GlobalG.A.P. Membrii Grupului GlobalG.A.P. sunt următoarele supermarketuri cu rețele internaționale: METRO, KESKO, LAURS, TESKO, COOP, ASDA, etc. Compania internațională de inspecție și certificare SGS, este membru asociat al Grupului GlobalG.A.P. Acest standard global de bună practică în agricultură (G.A.P.), cere ca în procesul de creștere a fructelor și legumelor, să fie respectate normele de inofensivitate ale produsului, de protecție a mediului

ambiant și protecția socială a angajaților la producere. Trasabilitatea produselor este una din cerințele obligatorii ale standardului GlobalG.A.P.

În scopul realizării produselor agricole pe enorma piață din UE, anual se certifică milioane de producători agricoli din peste 110 de țări. Acest standard se aplică și în țările ex-sovietice, cum ar fi: Ucraina, Georgia, Belarusia, Rusia, Armenia, Uzbekistan etc. Obiectul certificării GlobalG.A.P. este un sistem de producere care cuprinde următorul lanț: materialul semincer și săditor, solul, creșterea, colectarea recoltei și manipularea produsului finit până la „poarta fermei”.

Aplicarea acestui standard nu este dificilă. Compania internațională de inspecție SGS a certificat 8 producători

de fructe și legume proaspete în Moldova. Producătorii agricoli în procesul de implementare a standardului GLOBALG.A.P., pot folosi cerințele acestuia ce sunt publicate în limba română pe site-ul www.globalgap.org. Proiectul Competitivitatea Agricolă și Dezvoltarea Întreprinderilor (ACED) www.aced.md, cât și SGS Moldova, organizează cursuri de instruire pentru producătorii agricoli, care doresc să implimenteze standardul GlobalG.A.P. La acest sistem de certificate pot apela atât producătorii mari, cât și cei mici și mijlocii precum producătorii individuali sau în grup. Companiile de colectare și export a produselor agricole, furnizoare a rețelelor de comerț menționate, trebuie de asemenea, să dețină certificatul GlobalG.A.P.

Legislația existentă în cadrul Moldovei, cuprinde deja mai mult de 50% din cerințele GlobalG.A.P., și este obligatoriu ca aceste cerințe să fie deja implementate de către fermieri.

Marea deosebire dintre legislația Moldovei și GlobalG.A.P. constă în faptul că cerințele standardului necesită înregistrări, ce sunt importante de a fi menținute și documentate la momentul respectiv pentru fiecare activitate de producere. Un alt element distinctiv, la fel de important, este faptul că un fermier sau un grup de fermieri trebuie să fie certificat de un Organism de Certificare independent, pentru a confirma că sistemul corespunde cerințelor GlobalG.A.P. Compania SGS este autorizată de Secretariatul GlobalG.A.P. în calitate de Organism de Certificare.

Standardul GlobalG.A.P. trebuie să fie implementat cu cel puțin 3 luni înainte de certificarea producătorului agricol, iar inspecția de certificare se efectuează doar în procesul de colectare a produsului. Certificatele GlobalG.A.P. se eliberează pe o perioadă de 12 luni.

Pentru a obține certificarea este esențial de a urma pașii indicați în continuare: 1. Obținerea, studierea și aplicarea cerințelor standardului GlobalG.A.P. 2. Completarea chestionarului primit de la compania SGS

Moldova pentru oferta de preț și încheierea Contractului de sublicențiere și certificare. 3. Efectuarea auditului de către SGS Moldova și obținerea certificatului GlobalG.A.P. Informația despre producătorii certificați se introduce într-o bază de date globală.

Certificatul GlobalG.A.P. servește ca bază pentru alte certificări. În diferite țări, conform reglementărilor și diferitelor sisteme de certificare, sunt prevăzute și se solicită de către importatori diverse tipuri de certificate: certificate de conformitate, non-GMO, de calitate, igienic/sănătate/sanitar-epidemiologic, non-radioactivitate etc.

În baza certificatului GlobalG.A.P. cu ajutorul căruia se monitorizează întreg ciclul începând de la sol până la testarea produsului finit, toate aceste rezultate pot servi la eliberarea oricărui alt certificat solicitat sau necesar, aplicându-se principiul că o singură testare de laborator servește drept platformă pentru mai multe certificări. Astfel, pentru producătorii agricoli certificați în sistemul GlobalG.A.P. există mai multe oportunități de extindere pe orice piață europeană, cât și pentru țările membre CSI care în ansamblu este mai economic, dinamic, flexibil, operativ și necesită mai puțin timp.

Detalii referitor la aplicarea standardului GlobalG.A.P. puteți obține în incinta filialei companiei internaționale SGS în Moldova: Chișinău, Str. M. Eminescu, 7, tel: 022 22 83 83; fax: 022 22 50 66; e-mail: sgs.moldova@sgs.com; www.sgs.com; www.sgsgroup.ro; www.sgs.ru.

În oficiul companiei, săptămânal, în fiecare zi de luni, la ora 11, sau în alte zile solicitate de fermieri, se organizează seminare informative.

PRODUCĂTORII DE STRUGURI SE TEM CĂ NU VOR AVEA UNDE VINDE RECOLTA

Producătorii de struguri din Moldova se așteaptă la o producție bogată în acest an. În pofida acestui fapt, ei nu au motive de bucurie. Din cauza embargoului rusesc, fabricile de vin au rămas cu marfa în stoc și nu pot achiziționa struguri din roada nouă.

Nicolae Prohnițchi deține o plantație de viță-de-vie de 212 hectare. El cultivă atât soiuri de masă, cât și pentru vin. Anul trecut, a strâns 1330 de tone de struguri. În acest an, se așteaptă la o producție mai mare, însă nu știe cui să o vândă. Mai ales

că problemele privind vânzarea producției au început încă din toamna anului trecut.

„A fost o perioadă mai grea. Cea mai mare problemă a fost scăderea prețurilor. Anul acesta lucrăm cu vinificatorii, avem un acord, însă în ce condiții se vor

cumpăra strugurii nu cunoaștem”, a declarat fermierul.

După interzicerea de către Rusia a importurilor de vinuri din Moldova, în 2013, prețul unui kilogram de struguri s-a redus de la 4,5 lei la 3 lei, ceea ce înseamnă că producătorii lucrează fără profit. Iar vinificatorii spun că nu pot semna contracte mari de achiziție a materiei prime, deoarece mai au în stocuri 25 de milioane de litri de vin.

„Eu știu că, în fiecare zi, situația se complică,

deoarece se apropie un nou sezon și mulți producători mai au în stoc marfă, pentru care au luat credite de la bănci. Pot să presupun, din discuțiile cu vinificatorii, că mulți vor achiziționa mai puțină materie primă», a directorul Oficiului Național al Viei și Vinului, Dumitru Munteanu.

Anul trecut, producția de struguri pentru vin a fost 500 de mii de tone. Anul acesta, producătorii se așteaptă la o creștere a roadei cu 10-20 la sută.

Federația Agricultorilor AGROinform prezintă prețurile săptămânale angro la fructe și legume pe 5 piețe din Moldova

Informația despre prețurile săptămânale o puteți accesa pe www.agravista.md 19.06.2014

Denumirea produsului	Piața agricolă Edineț			Piața angro Bălți			Piața angro Chișinău (Albișoara)			Piața agricolă Ungheni			Piața agricolă Cahul		
	minim	maxim	mediu	minim	maxim	mediu	minim	maxim	mediu	minim	maxim	mediu	minim	maxim	mediu
LEGUME															
Ardei dulce	20,00	22,00	20,00	20,00	21,00	20,00	15,00	30,00	20,00	25,00	45,00	27,00	18,00	20,00	20,00
Cartofi	4,80	5,50	5,00	5,50	8,50	6,50	5,00	8,00	7,00	6,50	9,00	8,00	-	-	-
Cartofi timpurii	5,00	8,00	7,00	4,50	7,50	5,50	5,00	8,00	7,00	7,00	10,00	8,00	5,00	6,00	5,00
Castraveți	11,00	12,00	11,00	5,00	10,00	7,00	6,00	8,00	8,00	7,00	13,00	12,00	5,00	6,00	5,00
Ceapă galbenă	9,00	11,00	10,00	7,50	11,00	8,50	8,00	10,00	9,00	8,00	12,00	10,00	8,00	8,00	8,00
Ceapă verde (cozi)	-	-	-	-	-	-	10,00	15,00	10,00	-	-	-	-	-	-
Ciuperci Champignon	-	-	-	-	-	-	30,00	30,00	30,00	38,00	40,00	38,00	30,00	30,00	30,00
Dovlecei	3,00	3,00	3,00	3,00	5,00	4,00	3,00	4,00	4,00	3,50	5,00	5,00	3,00	4,00	4,00
Morcov	8,00	10,00	10,00	7,50	11,00	8,50	8,00	10,00	10,00	8,00	10,00	9,00	-	-	-
Morcov timpuriu	10,00	10,00	10,00	-	-	-	10,00	10,00	10,00	11,00	12,00	11,00	9,00	10,00	9,00
Pătrunjel	-	-	-	-	-	-	20,00	20,00	20,00	-	-	-	-	-	-
Roșii de seră	20,00	22,00	20,00	18,00	26,00	20,00	15,00	22,00	18,00	20,00	30,00	23,00	20,00	23,00	20,00
Salată	-	-	-	-	-	-	60,00	60,00	60,00	-	-	-	-	-	-
Sfeclă de masă	1,00	2,00	2,00	2,00	2,00	2,00	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Sfecla de masa timpurie	9,00	9,00	9,00	8,00	10,00	8,00	5,00	7,00	7,00	8,00	10,00	10,00	-	-	-
Usturoi	30,00	35,00	30,00	22,00	28,00	28,00	20,00	30,00	25,00	25,00	35,00	30,00	-	-	-
Varză	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Varză timpurie	4,00	5,00	5,00	3,50	5,50	4,00	4,00	5,00	4,00	5,00	7,00	5,00	5,00	5,00	5,00
Varză broccoli	-	-	-	-	-	-	20,00	25,00	25,00	-	-	-	-	-	-
Varză conopidă	-	-	-	-	-	-	15,00	15,00	15,00	12,00	15,00	12,00	20,00	20,00	20,00
Varză de pechin	-	-	-	14,00	14,00	14,00	10,00	10,00	10,00	12,00	15,00	12,00	-	-	-
Vinete	-	-	-	28,00	28,00	28,00	25,00	25,00	25,00	20,00	25,00	25,00	-	-	-
FRUCTE															
Banane	-	-	-	-	-	-	22,00	25,00	25,00	-	-	-	22,00	22,00	22,00
Caise	18,00	18,00	18,00	35,00	35,00	35,00	15,00	20,00	20,00	15,00	20,00	20,00	28,00	30,00	28,00
Căpșune	20,00	25,00	20,00	-	-	-	15,00	20,00	20,00	15,00	20,00	20,00	20,00	25,00	20,00
Cirese	10,00	12,00	10,00	-	-	-	-	-	-	10,00	15,00	15,00	15,00	20,00	15,00
Coacăză neagră	-	-	-	-	-	-	-	-	-	40,00	45,00	40,00	-	-	-
Coacăză roșie	20,00	20,00	20,00	-	-	-	-	-	-	18,00	20,00	20,00	-	-	-
Grepfrut	-	-	-	16,00	16,00	16,00	16,00	20,00	18,00	-	-	-	-	-	-
Lămâi	-	-	-	26,00	32,00	32,00	23,00	25,00	23,00	-	-	-	-	-	-
Mandarine	35,00	35,00	35,00	24,00	32,00	24,00	25,00	30,00	28,00	-	-	-	18,00	18,00	18,00
Mere	5,00	8,00	8,00	5,50	9,00	9,00	3,50	15,00	6,00	-	-	-	-	-	-
Mere Golden	-	-	-	5,50	11,00	11,00	-	-	-	8,00	10,00	10,00	-	-	-
Mere Richard	-	-	-	17,00	17,00	17,00	-	-	-	9,00	10,00	10,00	-	-	-
Miez de nucă	-	-	-	-	-	-	-	-	-	80,00	85,00	85,00	-	-	-
Pepene galben (zemos)	-	-	-	28,00	28,00	28,00	15,00	15,00	15,00	-	-	-	-	-	-
Pepene verde (harbuz)	-	-	-	-	-	-	15,00	15,00	15,00	-	-	-	-	-	-
Pere	-	-	-	-	-	-	27,00	27,00	27,00	-	-	-	-	-	-
Piersici	25,00	25,00	25,00	-	-	-	20,00	30,00	25,00	20,00	25,00	25,00	15,00	18,00	15,00
Portocale	17,00	17,00	17,00	13,00	16,00	15,00	16,00	16,00	16,00	-	-	-	18,00	18,00	18,00
Prune uscate	-	-	-	-	-	-	30,00	30,00	30,00	25,00	30,00	30,00	-	-	-
Struguri albi de masă	-	-	-	-	-	-	45,00	45,00	45,00	-	-	-	-	-	-
Vișină	-	-	-	12,00	12,00	2,00	-	-	-	15,00	20,00	20,00	-	-	-
Zmeură	20,00	20,00	20,00	18,00	18,00	18,00	-	-	-	25,00	35,00	30,00	25,00	27,00	25,00

CARBURANȚII S-AR PUTEA SCUMPI DIN NOU

Creșterea cu peste 5% a cotațiilor internaționale ale produselor petroliere din ultimele două săptămâni, dar și deprecierea leului sunt factorii ce vor duce la scumpirea carburanților la pompă, care va avea loc cel mai probabil în zilele următoare.

Reprezentanții companiilor petroliere spun că benzina și motorina s-au scumpit deja în cadrul tranzacțiilor angro și respectiv în scurt timp ar urma să fie modificate și prețurile la pompă. «În condițiile în care la bursele internaționale cotația petrolului a trecut de 115 dolari pentru un baril, cu peste 5% mai mult decât două săptămâni în urmă, iar costul de import a benzinei și motorinei a crescut cu 4-5% doar în ultimele 10 zile,

este clar că va fi dificil să menținem prețul vechi de la pompă», ne-a precizat un reprezentant al unei companii petroliere. Scumpirea produselor petroliere este o consecință firească a creșterii cotațiilor la țiței, generată de situația tot mai tensionată din Irak, al doilea producător de petrol din OPEC. Piețele se tem de perturbarea aprovizionării cu țiței irakian, în condițiile în care conflictul dintre armata guvernamentală și mi-

litanții islamști a ajuns să se poată la câteva zeci de kilometri de capitala Bagdad. Câmpurile din nordul țării și o parte din capacitățile de transport sunt deja în mâna islamștilor, iar conflictul și amenință tot mai mult câmpurile petrolifere din sudul țării. Acesta a adăugat că și scumpirea dolarului pe piața locală favorizează creșterea prețului la carburanți. «Noi deja de o lună cumpărăm dolarul de la bănci la un curs de peste 14,20 lei,

iar în ultimele zile s-a ajuns și la 14,40 lei pentru dolar», a specificat specialistul. Operatorii evită să precizeze cu cât ar putea scumpi benzina și motorina. «Nu este ex-

clus că benzina A 95 va ajunge la 19 lei pentru un litru, iar motorina să treacă de 18 lei», spun specialiștii. În același timp, dacă calculăm în euro sau dolari, un litru

de benzină costă în prezent cu 5-10% mai puțin decât un an în urmă. Astfel litrul de benzină costă mai puțin de un euro, în timp ce un an în urmă era de 1,1 euro.

UE A OFERIT MOLDOVEI ȘASE MILIOANE DE EURO PENTRU SECTORUL SĂNĂTĂȚII

În luna curentă, UE a debursat Republicii Moldova ultima tranșă din suportul bugetar pentru sănătate, în valoarea de șase milioane de euro. Tranșa constituie un grant adițional acordat în urma progreselor înregistrate de Ministerul Sănătății.

Grantul a fost oferit pentru reformarea Serviciului de Sănătate Publică și dotarea cu echipament modern a Centrului Universitar de simulare în instruirea medicală a Universității de Medicină „N. Testemițanu”. Potrivit ministrului Sănătății, Andrei Usatîi, acesta este cel modern centru de simulare din Europa de Est, în cadrul căruia, medicii vor putea obține o bună pregătire profesională.

„Am reușit să creăm o rețea regională de laboratoare de performanță în 11 centre de sănătate publică din țară. Uni-

nea Europeană a avut o contribuție semnificativă în dezvoltarea sectorului sănătății din Moldova, prin suportul acordat în continuitatea reformelor și asigurarea accesului populației la serviciile medicale de calitate”, a precizat Usatîi.

De cealaltă parte, șeful delegației UE la Chișinău, Pirkka Tapiola, a dat o apreciere pozitivă progreselor atinse în sectorul sănătății și a anunțat că UE va continua finanțarea proiectelor în acest domeniu.

„Sîntem satisfăcuți de gradul de realizare a indicatorilor Programului de

Suport Bugetar și respectiv de gradul de debursare a asistenței financiare. Sectorul sănătății a atins unul dintre cele mai bune rezultate comparativ cu alte sectoare”, a precizat Tapiola.

Menționăm că sistemul de sănătate din Republica Moldova beneficiază de asistență din partea UE din anul 2008. Pe parcursul anilor 2008-2012, în cadrul Programului de Suport Bugetar, UE a acordat Moldovei peste 49 de milioane de euro și asistență tehnică în valoare de peste 3,1 milioane de euro.

ACORDUL DE LIBER SCHIMB CU UE VA PERMITE MOLDOVEI SĂ-ȘI DIVERSIFICE EXPORTURILE

Diversificarea exporturilor – este primul și unul din cele mai importate rezultate pe care le va aduce semnarea Acordului de Liber Schimb Aprofundat și Cuprinzător, care este parte a Acordului de Asociere cu UE, a declarat viceministrul economiei, Octavian Calmăc, la Radio Moldova.

„Evoluțiile exporturilor în anul curent constituie cel mai bun exemplu în acest sens. Pe fundalul crizei regionale, avem o creștere spectaculoasă a exporturilor, cu peste 25% pe piața comunitară”, a declarat oficialul, citat de IPN.

Octavian Calmăc a spus că acest acord oferă oamenilor de afaceri din Moldova avantajul să livreze mărfuri pe o piață ghidată de reguli clare de joc, o piață liberă, funcțională, unde elementul politic este cu mult mai puțin prezent decât pe piața estică. Potrivit viceministrului, răspunsul agenților economici din Republica Moldova trebuie să fie livrarea unor produse competitive, atât pe piața țărilor UE, pe piața altor țări, cât și pe piața internă. „Trebuie să demonstrăm că suntem mai buni decât alții

și atunci vom afirma că valorificăm oportunitățile noi apărute”, a subliniat Octavian Calmăc.

Oficialul a mai spus că în următorii ani urmează să fie votat un nou cod vamal și un nou cod fiscal, cu proceduri clare pentru mediul de afaceri. Implicarea statului în activitatea operațională a întreprinderilor trebuie redusă. Urmează să fie eliminate barierele în cale comerțului și îmbunătățit sistemul de certificare a produselor. „Acele sunt cerințele regimului de liber schimb de mărfuri cu UE. De el, dacă vom lucra, vor beneficia nu doar agenții economici, dar și consumatorii. Ei vor obține acces la produse de calitate, variate, vor putea să aleagă”, a remarcat Octavian Calmăc.

Președintele Asociației Patronale a Întreprinderilor

din Industria Ușoară, Alexandra Can, a menționat că agenții economici din industria ușoară nu se tem de noul regim economic cu UE. „Noi am demonstrat că articolele noastre sunt competitive pe piața comunitară. Peste 20% din exporturile moldovenești pe piața UE sunt produse ale industriei ușoare. Vom avea beneficii chiar din momentul aplicării noului regim economic. Materia primă de care avem nevoie pentru organizarea producției se importă din țările UE și nu se vor mai aplica taxe la aceste importuri. Una cu alta, putem spera că va scădea costul produselor noastre, în medie cu 4%. Este foarte mult. Iar această înseamnă că mărfurile vor deveni mai competitive ca preț”, a spus Alexandra Can.

Liderul patronatelor din Industria Ușoară a mai spus că unele întreprinderi, care nu prezintă interes din punct de vedere al capacităților de producție, vor dispărea. Dar vor apărea altele. Conducătorii acestor întreprinderi trebuie să înțeleagă că este necesară o asociere. Există modele europene, care pot și este necesar să fie preluate.

FEMEILE DIN MOLDOVA MUNCESC MAI MULT DECÂT BĂRBAȚII

În Republica Moldova, munca neremunerată este efectuată preponderent de către femei. Valoarea anuală a muncilor neplătite ar fi echivalentă cu valoarea unui Produs Intern Brut. Fiind la fel de instruite ca și bărbații, femeile dedică de două ori mai mult timp lucrului în gospodărie, se implică mai des în activități de voluntariat și se distrează mai puțin.

Acestea sunt doar câteva din concluziile cercetării statistice „Utilizarea timpului în Republica Moldova, realizată de Biroul Național de Statistică, în cadrul proiectului comun ONU „Consolidarea Sistemului Statistic Național”, cu sprijinul financiar al PNUD, UN Women și Guvernului Suediei, transmite IPN.

Potrivit cercetării, moldovenii folosesc zilnic 3,9 ore pentru munci neremunerate, care sunt preponderent făcute de femei, acestea fiind plătite doar pentru trei din zece minute alocate muncii, iar bărbații pentru cinci minute. Tinerii de la sate dedică de două ori mai mult timp lucrului prin gospodărie decât cei de la orașe.

Aproape de două ori mai multe mame decât tați se implică zilnic în activități de îngrijire a

copiilor. Șase din zece mame consumă câte două ore pe zi pentru a-și spăla, hrăni și îmbrăca copiii, și doar doi din zece tați fac același lucru, dar numai timp de o oră pe zi. Părinții de la sate și cei cu venituri mari alocă mai puțin timp îngrijirii copiilor.

În medie, fetele studiază zilnic cu 18 minute mai mult decât băieții. În orașe, fetele studiază cu o oră pe zi mai mult decât băieții. Moldovenii citesc câte 17 minute pe zi sau mai puțin cu șapte minute decât cetățenii statelor din UE. Persoanele de la orașe dedică activităților de lectură de două ori mai mult timp decât cele de la sate (23 și, respectiv, 12 min/zi). Moldovenii cu vârsta până la 34 de ani citesc preponderent online, iar cei cu vârsta peste

35 de ani citesc cărți tradiționale și publicații periodice.

Fiecare a șasea femeie și fiecare al optulea bărbat își apreciază starea de sănătate ca fiind proastă și foarte proastă. Sportul este practicat de fiecare al treilea orășean și fiecare al optulea locuitor de la sate.

Bărbații moldoveni petrec cu o jumătate de oră pe zi mai mult în cadrul activităților de socializare, culturalizare și divertisment decât femeile. Doar 0,2% dintre moldovenii de la sate și 0,45% dintre cei de la orașe merg la teatre și cinematografe. Persoanele cu studii avansate și cu venituri mai mari dedică mai puțin timp activităților de socializare și divertisment.

În comparație cu italienii și spaniolii, moldovenii alocă de

do două sau chiar trei ori mai mult timp activităților de ajutor voluntar oferit altor gospodării și de cinci ori mai puțin timp activităților de voluntariat prin/peu organizații. Unul din zece moldoveni face voluntariat în formă de ajutor fără plată altor gospodării și doar unul din cinci sute de moldoveni desfășoară muncă voluntară prin intermediul unor organizații.

Indicatorii statistici sensibili la dimensiunea de gen servesc la elaborarea unor politici eficiente, menite să reducă inegalitățile dintre femei și bărbați – afirmă directorul general al Biroului Național de Statistică, Lucia Spoială. Cercetarea s-a desfășurat timp de 12 luni. La exercițiu au participat peste zece mii de persoane.

DEMOGRAFIA INCLUSĂ ÎN STRATEGIA NAȚIONALĂ

Autoritățile își propun diminuarea sporului negativ cu 10% anual printr-un Program național strategic în domeniul securității demografice adoptat de Guvern pentru următorii 11 ani.

Autorul programului, Valentina Buliga a anunțat că se intenționează lărgirea oportunităților și reducerea constrângerilor pentru nașterea și educarea copiilor. Programul prevede un set de măsuri de stimulare a nașterilor prin majorarea alocațiilor, pensiilor și indemnizațiilor. De asemenea, urmează să fie introdusă noțiunea de concediu paternal în legislație, să fie dezvoltate serviciile de asistență în domeniul sănătății reproducerii la nivel de localități, inclusiv în rândul bărbaților, asigurat accesul egal și nondiscriminator la serviciile de sănătate a reproducerii, dezvoltate serviciile comunitare pentru a spori accesul populației la serviciile medicale, precum și un set de acțiuni pentru prevenirea și reducerea morbidității și a mortalității populației, preponderent în rândul copiilor, cauzate de bolile transmisibile prevenibile prin vaccinare. De asemenea urmează să fie întreprinse măsuri pentru susținerea familiilor cu copii, îmbunătățirea mediului, a educației și cooperarea cu societatea civilă. Ultima fiind importantă, inclusiv pentru că bani pentru realizarea obiectivelor din program sunt „în limita bugetului disponibil”.

Potrivit datelor oficiale, în ultimul deceniu populația Moldovei s-a diminuat cu un ritm mediu de 4800 persoane pe an. Declinul demografic este determinat de scăderea rapidă a natalității și de migrație. Totodată, din 2011 până în prezent, în premieră pentru ultimii 15 ani, se atestă un spor negativ egal cu zero. Chiar și așa, ultimul raport UNFPA atestă în Moldova cel mai mare ritm de scădere a populației din Europa, singurul concurent la acest capitol fiind Bulgaria.

SERVICIILE OFERITE DE REȚEAUA FEDERAȚIEI NAȚIONALE A AGRICULTORILOR „AGROINFORM”

Dezvoltarea afacerilor

- Elaborarea planurilor de afaceri (acreditați la programele IFAD și proiectul ACED)
- Asistență la elaborarea pachetului de documente pentru accesarea finanțărilor
- Asistență la efectuarea studiilor de fezabilitate a investițiilor și identificarea furnizorilor de echipamente
- Asistență la pregătirea aplicațiilor pentru accesarea subvențiilor
- Organizarea vizitelor și misiunilor de afaceri

Dezvoltarea cooperativelor de marketing

- Asistență la crearea și dezvoltarea cooperativelor de marketing
- Asistență la crearea și dezvoltarea asociațiilor profesionale pe produs
- Instruiri în dezvoltarea afacerilor și cooperativelor de marketing

Servicii de marketing

- Servicii de intermediere a producției agricole
- Oferirea informației despre prețuri și piețe
- Promovarea cererilor și ofertelor comerciale
- Elaborarea studiilor și cercetărilor de piață

Pentru informații suplimentare apelați
oficiul național de coordonare
și organizațiile regionale
ale Federației AGROinform

Tel.: 373 22 23 56 98

Fax: 373 22 23 78 30

www.agroinform.md

www.agravista.md

UN FERMIER DIN ORHEI VINDE TONE ÎNTREGI DE MELCI ÎN EUROPA

În loc de sarmale și tradiționala friptură de porc, un moldovean își răsfășă oaspeții de sărbători cu... melci, pe care îi crește în propria gospodărie. Vilen Cebotari de la Peresecina, Orhei, și-a deschis acum câțiva ani o fermă de melci, iar acum 90 la sută din producție o livrează peste hotare. S-a inspirat din străinătate, unde a muncit, și tot acolo și-a făcut primul capital. L-a ajutat și Guvernul, prin programul PARE 1+1. Astfel, fermierul și-a asigurat bunăstarea acasă, alături de familie.

MODELUL AFACERII, ADUS DIN ȚĂRILE BALTICE

Ideea de a-și deschide propria afacere în Moldova i-a venit lui Vilen Cebotari când muncea în Lituania la o fermă de melci. Timp de 4 ani, cât s-a aflat acolo, a acumulat experiență și și-a planificat investiția pas cu pas. Apoi a aflat despre programul PARE 1+1 de pe internet și a aplicat. „Speram să intru în lista norocoșilor. Știam că afacerea mea are un potențial enorm, dar îmi dădeam seama și de faptul că și concurența e mare. M-am bucurat că am fost selectat în proiect, asta a însemnat că pot crea din start o afacere cu un potențial mai mare decât planificam”, povestește Vilen. Costul total al afacerii a fost de 436 de mii de lei, bani pe care i-a folosit pentru a cumpăra 18 ari de pământ la Peresecina, o mașină, frigider pentru transportarea producției, un sistem de irigare și pentru amenajarea terenului. Aproape jumătate din sumă, 200 de mii de lei, i-a fost acordată prin

proiectul PARE 1+1, cu titlu nerambursabil.

„CULEGE” CÂTE CINCI TONE DE MELCI PE AN

Vilen are 42 de ani. El spune că nu a avut probleme atunci când și-a lansat afacerea. „Am fost plăcut surprins de profesionalismul celor de la ODIMM. Nu am întâmpinat piedici de ordin birocratic. Am discutat cu responsabili de la direcțiile Sănătate publică, Arhitectură, Serviciul Protecție Civilă și Situații Excepționale și ai altor instituții din Orhei. Am parcurs toate procedurile necesare pentru deschiderea unei afaceri și de fiecare dată am fost tratat cu respect”, spune omul de afaceri. Când s-a văzut cu actele în regulă și ferma amenajată, a început afacerea propriu-zisă. Primii melci i-a adus din Ucraina. A ales specii rezistente la frig. Din prima „recoltă”, a adunat 2 tone de melci, iar acum culege câte 5 tone. Melcii cresc timp de doi ani până ating dimensiunile necesare pentru a deveni un deliciu culinar.

MELCII DIN PERESECINA, EXPORTAȚI ÎN OCCIDENT

Pentru moldoveni, melcii sunt un deliciu culinar care abia începe să fie inclus în meniuri, în special datorită emigranților care revin acasă și europenilor care ne vizitează țara. Din acest motiv, mai bine de 90% din melcii crescuți de Vilen sunt exportați în Occident. Localurile din Chișinău cumpără lunar doar câte 10 kilograme. Costul unei gustări din melci începe de la 250 de lei în restaurantele din capitală.

OUĂLE DE MELC – UN NOU RĂSFĂȚ CULINAR

Una dintre ultimele tendințe în gastronomie este „caviarul alb”. Ouăle depuse de melci, asemănătoare cu perlele albe, sunt marinate și servite la masă. Gustul acestora este asemănător cu cel al icrelor negre, la fel este și prețul. De exemplu, un borcan de 30 de grame de „caviar alb” se vinde în Europa cu 39 de euro. Așa că Vilen are de gând să își mărească ferma – dacă va avea mai mulți melci, ar putea câștiga și din exportul de ouă.

CARNE DE MELC ÎN LOC DE FRIGĂRUI ȘI PLĂCINTE

„Rudele și prietenii mei au dat de gustul melcilor și acum îmi cer la sărbători să prepar ceva special. În unele familii, de sărbători, tradițional, se fac frigărui, în altele - plăcinte, iar noi pregătim melci. Îi prepar după o rețetă franțuzească, cu sos de frișcă și usturoi și îi servim cu vin alb”, explică Vilen, care știe să prepare melcii în 100 de moduri.

AFACERE MICĂ, PERSPECTIVE MARI

Având o experiență de câțiva ani în domeniu și o afacere profitabilă, Vilen Cebotari este convins că țara noastră are toate șansele să devină producătoare de melci, la fel cum este producătoare de vinuri. „Avem un potențial enorm pe această nișă, o climă favorabilă și un pământ calcaros, favorabil creșterii melcilor”, spune omul de afaceri. Fermierul din Peresecina se arată mulțumit de activitatea sa. Se descurcă cu forțele proprii și ale familiei. Acum vrea să cumpere echi-

pament pentru a-și ambala producția, ceea ce ar însemna că va putea scoate mai mulți bani din vânzări. O altă idee a lui Vilen este să construiască un restaurant specializat în bucate din melci, chiar la Peresecina, lângă ferma sa.

Programul de Atragere a Remitențelor în Economie „PARE 1+1” a fost aprobat de Guvern în anul 2010. Programul este destinat lucrătorilor migrați și/sau rudelor de gradul întâi ai acestora: soțul/soția, părinții/înfiitorii, fii/ficele, care doresc să investească în lansarea sau/și dezvoltarea unei afaceri proprii. Până acum, prin intermediul programului au obținut finanțare în jur de 260 de întreprinderi. Cele mai multe afaceri au fost create de migrații moldoveni reveniți acasă în agricultură (sere, ferme de iepuri, chinchilla, bovine, ovine, melci), servicii (servicii electrotehnice și electromontaj, tipografie, construcții, reparație, întreținere și spălatorie auto), producere (brichete, material de construcție, lemn uscat în vid, brutărie, moară). Bugetul total al Programului PARE 1+1 pentru perioada 2010-2013 a fost de 52 de milioane de lei.

CE FURAJE FOLOSIM PENTRU ALIMENTAREA IEPURILOR DE CASĂ

Hrănirea iepurilor este unul dintre principalii factori prin care crescătorul poate acționa pentru obținerea unor performanțe superioare de producție și pentru o eficiență economică mare. Aceste rezultate se obțin folosind furaje care conțin substanțele nutritive necesare pentru procesele vitale din organism (proteine, grăsimi, substanțe minerale, vitamine, hidrați de carbon, celuloză și apă). În sistemul gospodăresc de creștere a iepurilor se folosesc furaje cultivate și cele din surse proprii produse în gospodărie.

Datorită aparatului digestiv și particularităților de digestie, iepurii au posibilitatea să folosească destul de bine nutrețurile verzi, nutrețurile fibroase uscate, precum și rădăcinile și tuberculiferele care reprezintă hrana lor de bază, completată cu suplimente de furaje concentrate.

Iepurii sunt rozătoare ierbivore. Un lucru important de care trebuie să ținem seama este faptul că aceștia consumă hrana necesară în 24 de ore în circa 70-80 de tainuri, iar un tain durează 1-2 minute. Este foarte important ca hrana să se dea la discreție.

În perioada de vară nutrețul verde provenit fie din culturile plantelor furajere, fie din diverse resurse ocazionale reprezintă o importantă sursă de hrană pentru iepurii de casă. Acest furaj are o compoziție echilibrată în substanțe proteice cu

valoare biologică ridicată în vitamine și săruri minerale ușor asimilabile. În același timp, nutrețul verde este succulent, ușor digestibil și asimilabil, iar clorofila intervine în funcția hematoproteică, luând parte la formarea hemoglobinei. Animalele care-l consumă în perioada de vară devin mai rezistente la influențele negative ale diverșilor factori de mediu. Furajele verzi stimulează activitatea sexuală, producția de lapte a iepuroaicelor și vitalitatea produșilor. Plantele verzi pot avea și efecte negative asupra iepurilor atunci când se administrează în stare umedă. De aceea se recomandă ca după cosire să fie lăsate câteva ore la soare să se pălească.

Cele mai valoroase furaje verzi sunt leguminoasele și gramineele. Leguminoasele se caracterizează printr-un conținut ridicat de proteină, sub-

stanțe minerale și vitamine. Lucerna și trifoiul sunt cele mai bogate în proteină și se pot administra atât ca masă verde vară, pălitate la soare, cât și sub formă de fân, iarnă.

Lucerna este indispensabilă iepuroaicelor gestante și în lactație, precum și în hrana tineretului cunicul. Cel mai bun fân de lucernă este cel cosit înainte de înflorirea plantelor. Lucerna prea tânără produce diaree. Trifoiul este o plantă furajeră cu valoare nutritivă apropiată de cea a lucernei. Ca masă verde trebuie administrat cu prudență deoarece produce limfatemii atunci când este dat în cantități exagerate.

Sparceta este o plantă cu valoare nutritivă ridicată, care produce masă verde primăvara mai timpuriu decât lucerna și trifoiul. Are avantajul că, administrată în hrana iepurilor, nu produce limfatemii.

Din categoria nutrețurilor verzi face parte și iarba de luncă a cărei valoare nutritivă este apropiată de aceea a furajelor cultivate. Este compusă din floră complexă, cea mai valoroasă fiind aceea în care predomină speciile de leguminoase, în special trifoliene. Iarba recoltată de pe marginea drumurilor, a șanțurilor este contraindicată deoarece are mult praf și adeseori conține substanțe chimice ce produc tulburări gastrointestinale și chiar intoxicații. Ca masă verde în hrana iepurilor se poate folosi și mazărea furajeră, care se recoltează în faza de formare a păstăilor și se

administrează ca plantă întregă.

Gramineele asigură o bună parte din furajele ce intră în hrana iepurilor. Se cultivă în special secara, orzul și porumbul furajer. Secara masă verde este primul furaj de primăvară pe care iepurii îl consumă cu multă plăcere. Orzul este un valoros nutreț verde ce se cultivă fie singur, fie în amestec cu mazărea sau mazăricea din borceagul de primăvară. Porumbul furajer este un nutreț ieftin și cu valoare nutritivă apropiată de cea a lucernei, însă sărac în proteină digestibilă.

Varza furajeră face parte dintre nutrețurile succulente ce asigură toamna târziu un nutreț consumat cu plăcere de iepuri. Conține multă apă și poate produce tulburări gastrointestinale. În cantități mici trebuie administrate și frunzele de sfeclă al căror conținut mare de oxalați produc enterite și intoxicații. Pe timpul iernii se poate folosi și sfecla furajeră, sfecla de zahăr, gulile și morcovii constituie sursa importantă de suculențe. Iepurii consumă și sfecla roșie ce poate fi dată crudă, fiartă sau opărită. Are avantajul că nu produce tulburări digestive.

Spanacul și salata

se pot administra în cantități nelimitate. Trebuie să ținem seama de efectul lor laxativ care impune administrarea în hrana iepurilor după o perioadă de obișnuire treptată. Dacă diareea apare se amestecă în suplimentul de concentrate uruite praf de cărbune vegetal, după care afecțiunea dispare.

Frunzarele constituie un furaj avantajos, din luna mai până în luna august. Valoarea lor nutritivă se apropie de cea a ierbii de luncă și conține multe elemente nutritive. Vara se recomandă ca furajarea cu frunzare să se facă o dată la două zile pentru a neutraliza efectul laxativ al celorlalte furaje verzi. Folosirea frunzarelor ajută mult și la tocirea dinților. Cele mai valoroase frunzare sunt cele de salcâm, plop, mesteacăn, tei, salcie, stejar. Peste iarnă se păstrează la loc uscat și se administrează ca atare.

La furajarea de iarnă a iepurilor, un furaj tradițional îl reprezintă cartoful. El conține puțină albumină, dar din punct de vedere biologic are o valoare deosebită. Coaja cartofilor conține o substanță toxică numită solanină. Din această cauză se administrează fierți sau opăriți,

după care apa de fierbere se aruncă.

Din categoria nutrețurilor fibroase în hrana iepurilor pe timp de iarnă se folosesc fânul și paiele. Conținutul fânului în calciu și magneziu sunt de mare importanță în furajarea tineretului cunicul. Paiele de cereale se asigură atât pentru hrană cât și pentru cuiburile de fătare. Se vor administra cel puțin o dată pe săptămână și ori de câte ori apar tulburări digestive.

Nutrețurile concentrate cerealiere se administrează ca supliment în cantități de 20-25 g/zi/cap, sub formă de grăunțe măcinate, ordinea valorii lor biologice pentru iepuri fiind ovăz, grâu, orz, porumb. Ovăzul activează funcțiile vitale și stimulează activitatea sexuală, fiind acomodat atât în hrana reproducătorilor cât și a tineretului. Orzul este bogat în substanțe nutritive cu grad ridicat de digestibilitate, putând înlocui în mare măsură orzul.

Porumbul se administrează în hrana iepurilor numai sub formă de uruială și în amestec cu celelalte concentrate. Are conținut scăzut de albumină și nu este recomandat în hrana reproduc-

IEPURII SUNT ROZĂTOARE IERBIVORE. UN LUCRU IMPORTANT DE CARE TREBUIE SĂ ȚINEM SEAMA ESTE FAPTUL CĂ ACEȘTIA CONSUMĂ HRANA NECESARĂ ÎN 24 DE ORE ÎN CIRCA 70-80 DE TAINURI, IAR UN TAIN DUREAZĂ 1-2 MINUTE. ESTE FOARTE IMPORTANT CA HRANA SĂ SE DEA LA DISCREȚIE.

cătorilor deoarece îi pre-dispune la îngrășare. Grăsimea se depune în jurul organelor interne, ceea ce face ca femelele să intre în călduri, ovulația este împiedicată să se realizeze și se instalează sterilitatea. De aceea amestecul de concentrate nu trebuie să conțină mai mult de 20% uruială de porumb. Amestecul destinat tineretului care va fi sacrificat poate avea 40% porumb uruit. Uruiala de porumb se pregătește doar pentru consumul la 3-4 zile pentru a nu se altera.

Secara furajeră are un grad redus de digestibilitate, iar când conține cornul secarei produce intoxicații grave și avorturi. Utilizarea ei în hrana iepurilor este riscantă.

Nutrețurile concentrate leguminoase (mazărea, fasolea, soia, bobul, linte) sunt bogate în substanțe

întregului complex de săruri minerale.

Sarea furajeră se găsește sub formă măcinată sau sub formă de bulgări pentru lins. Bucățile de sare se atâră cu o sârmă în fiecare cușcă sau se așază pe suporturi improvizate pentru a nu se murdări. Pentru acoperirea necesarului de calciu se va introduce în amestecul de concentrate uruite 2% calciu furajer. Pentru a satisface nevoia de fosfor, iepurilor li se va administra făină de oase care conțin atât fosfor cât și calciu în cantități echilibrate.

Apa este factorul cel mai important în creșterea iepurilor, necesară pentru desfășurarea corespunzătoare a proceselor vitale, a creșterii și dezvoltării acestora. Iepurii adulți consumă zilnic o cantitate de apă de două ori

vârstă. Cauzele acestor afecțiuni țin și de o caracteristică a aparatului digestiv al iepurelui, cu o masticăie redusă, un stomac voluminos, un intestin lung și un cecum bine reprezentat. Această particularitate a tubului digestiv implică o trecere lentă a alimentelor prin intestin, precum și prezența unei flore microbiene abundente la acest nivel. Din acest motiv, iepurile de crescătorie este predispus la balonări, staze alimentare care duc la autointoxicații și diaree. În plus, la apariția acestora intervin numeroși factori favorizanți de natură bacteriană, virală, parazitară, alimentară etc. care duc la dezechilibrul florei bacteriene din intestin. Semnele clinice în diaree sunt manifestate prin apariția fecalelor moi sau lichide cu miros ihoros. Frecvent diareea este însoțită de balonări, deshidratări, lipsa poftei de mâncare și se soldează cu moartea. De aceea diareea este o boală gravă a iepurilor, fiind mult mai ușor de prevenit decât de tratat.

Măsurile profilactice țin de alimentație, care trebuie să fie echilibrată din punct de vedere calitativ (echilibrată în principii nutritivi, fără mucegaiuri etc.) și cantitativ; microclimat, dar și de necesitatea administrării unor vitamine, medicamente sau vaccinuri specifice. Igiena din adăposturi este prioritară, de aceea

recomandăm dezinfectia adăpostului sau cuștilor cu Decontaminol, Pursept, iar deparazitarea acestora cu Romparasect.

Apa de băut administrată iepurilor trebuie dezinfectată, de două ori pe lună, cu Albastru de metilen.

Pentru prevenirea avitaminozelor și întărirea sistemului imunitar se vor administra vitamine, o dată pe lună, timp de 7 zile: AD3E, Multivitarom, VitaB Complex, Vitarom. Administrarea unui supliment nutritiv bioactiv de genul Animal probiotic crește rezistența organismului la acțiunea unor

factori perturbatori fizico-chimici sau biologici, reduce cazurile de diaree la tineret și constipațiile și crește imunitatea generală. În caz de îmbolnăvire produsul determină reducerea cantității de antibiotice.

Pentru prevenirea unor boli bacteriene se va administra în apa de băut, o dată la 3 luni, Enrofloxarom, soluție buvabilă.

Deparazitarea internă a iepurilor este necesară pentru prevenirea și combaterea coccidiozei care apare mai ales la tineret și se manifestă în formă acută prin diaree, paralizi-

zia trenului posterior și moarte, iar în formă cronică, prin diaree, slăbire progresivă și încetinirea ritmului de creștere.

Pentru prevenția și tratamentul acestei parazitoze se folosesc Sulfacoccirom și Vitamina K3. Deparazitarea pentru alți paraziți interni se face, în funcție de parazit, cu Rombendazol F sau Romivermectin.

VACCINAREA IEPURILOR

De asemenea, este foarte importantă vaccinarea iepurilor contra mixomatozei și a bolii hemoragice, două boli virale foarte contagioase și grave care duc la moartea iepurilor. Aceste boli nu se pot trata, singura modalitate fiind prevenirea lor prin vaccinare cu Mixohemovir, un vaccin asociat contra mixomatozei și a bolii hemoragice care se face după prima lună de viață a iepurelui. Imunitatea postvaccinală durează 6 luni, iar pentru întreținerea acesteia se recomandă revaccinarea din 6 în 6 luni, pe toată durata vieții economice a iepurelui.

Lumea satului

proteice și se folosesc pentru completarea deficitului de proteine digestibile din semințele de cereale. Mazărea se administrează în prezent de 10-15% în amestecul de uruieli pentru tineret și animalele de reproducție, pe lângă furajele verzi. Vara se poate administra și ca plantă întreagă. Iarna nu trebuie să depășească 10% din amestec deoarece produce constipații.

Semințele de soia reprezintă un furaj mai valoros decât mazărea, cu un conținut deosebit de proteine și lipide (17,5%). În proporție mai mare de 10% din amestecul de uruieli boabele de soia devin toxice.

Deoarece furajele vegetale nu acoperă necesarul de săruri minerale din organismul iepurilor, este necesară administrarea

mai mare decât substanța uscată ingerată, iar tineretul de 1,5 ori. Consumul de apă al unei iepuroaice împreună cu puii pe care-i alăptează este de circa 2,5 litri pe zi. Insuficiența apei duce la reducerea considerabilă a consumului de furaje și la scăderea greutateii corporale. De aceea apa curată, nu prea rece și fără germeni patogeni, trebuie asigurată în permanență.

TULBURĂRI DIGESTIVE LA IEPURI

Cele mai frecvente boli ale iepurilor sunt afecțiunile digestive, manifestate clinic prin diaree. Acestea afectează toate rasele de iepuri, din toate categoriile de

CENTRUL AGROALIMENTAR - A FI SAU A NU FI

Centrul Agroalimentar din Chișinău rămâne încă la nivel de proiect pe hârtie, deși au trecut patru ani de la lansarea acestei inițiative. Potrivit ministrului Agriculturii și Industriei Alimentare (MAIA), Vasile Bumacov, întârzierea este cauzată de anumite blocaje, dar și de lipsa resurselor financiare. Pentru construcția acestui Centru ar fi necesar peste 60 milioane de euro.

„Centrul este unul bun, care ar trebui să servească exemplu pentru alte localități. Da, noi am pierdut foarte mult timp. Am fost blocați de unii, ulterior de alții, dar acum sperăm că suntem pe calea cea dreaptă. Cărând vom începe un parteneriat strategic. Avem

promisiune de la Banca Europeană de Investiții să finanțeze componenta ce ține de răcire, sortare și ambalare. Aceasta nu va fi o piață pur și simplu, noi ne dorim să fie un loc unde pot veni importatorii și să-și găsească necesarul de marfă. Un „hub” cum se spune în limba engleză”, a

declarat Vasile Bumacov.

Totodată, ministrul a menționat că o parte din investiții ar putea fi direcționate în cadrul programului oferit recent de Polonia. „Sperăm să putem finanța o parte și din proiectul care ni l-a oferit Polonia, de 100 de milioane de euro, ca să contribuie la această piață și acest proiect. Investiția totală s-ar ridica la 60 milioane de euro, sigur poate nici nu este necesar să investim așa sumă la început. Noi vom începe să investim pe priorități, pe urmă statul va încerca să vândă aceste

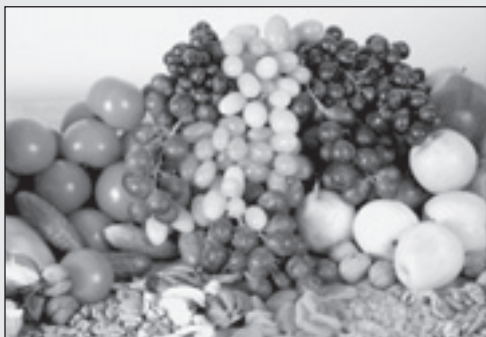
acțiuni asociațiilor producătorilor agricoli și mai departe vor continua ei să se dezvolte”, a mai adăugat demnitarul.

Vasile Bumacov a dat și un termen în care urmează să înceapă construcția. „Până la sfârșitul acestui an va fi pornită construcția. Este o promisiune, dar nu a fost atât de simplu. În unele reforme mi-am făcut mulți dușmani, dar am reușit mai mult, dar aici și dușmani și lucrul decurge greu, important că nu s-a oprit nimic, dar merge prea lent”, a subliniat ministrul.

Inițiativa de a construi un Centru alimentară în Chișinău a fost lansată în 2010. Atunci se propunea ca acest centru să fie edificat în apropiere de Universitatea Agrară. Contribuția statului ar fi fost terenul, iar investitorilor le revenea sarcina de a construi depozitele frigorifice de diferite capacități, dotate cu echipate pentru operațiuni post-recoltare. Scopul centrului era asigurarea pentru piața internă și pentru export a unor produse agroalimentare calitative, sortate, spălate, împachetate și păstrate în frigider speciale.

ÎN RAIONUL ANENII NOI VOR FI CRESCUTE PRODUSE AGRICOLE ECOLOGIC PURE

În preajma satului Varnița, raionul Anenii Noi, va fi construit un iaz, iar ulterior altele 5 în cascadă, pentru irigare în gospodăria bio-organică, pe o suprafață de 27,9 hectare. Sensul conceptului gospodăriei bio-organice este gestionarea agriculturii țărănești în condiții naturale, fără aplicarea pesticidelor.

Potrivit unui comunicat de presă al Ministerului Mediului, proiectul este bazat pe păstrarea sistemelor de autoconservare, folosirea solului în mod natural, cu scopul obținerii produselor agricole ecologic pure. În prezent, reprezentanții instituției, dar și cei ai Inspectoratului Ecologic de Stat, examinează proiectul de execuție a lucrărilor.

ROSPOTREBNADZOR A ANUNȚAT CÂND VOR FI RELUATE LIVĂRILE DE VINURI ÎN RUSIA

Serviciul federal rus pentru supraveghere în domeniul protecției drepturilor consumatorilor și a bunăstării umane a declarat că Moldova nu a prezentat nici până acum lista de măsuri pentru asigurarea calității băuturilor alcoolice pe care le produce.

Potrivit agenției «INFO-TAG», care citează un comunicat de pe site-ul autorității, în materialele Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare al Republicii Moldova a lipsit informația despre măsurile și activitățile concrete, pe care le-ar întreprinde partea moldavă pentru asigurarea calității și a inofensivității produse-

lor vinicole. În explicații nu sunt specificate măsurile de securitate la utilizarea pesticidelor la viile moldovenești, de depistare a eventualelor cauze de pătrundere a ftalților în vin pe tot parcursul procesului tehnologic - de la materiile prime și până la produsele finite.

Autoritatea rusă afirmă că în actele prezentate de ministerul moldovenesc nu se spune nimic despre supravegherea de stat a calității

și inofensivității produselor vinicole, nici termenele de executare a activităților preconizate nu sunt specificate.

Serviciul rus subliniază faptul că problema privind măsurile ulterioare de reluare pe etape a livrărilor de produse vinicole moldovenești pe piața rusă va fi analizată doar pe măsura prezentării materialelor corespunzătoare.

Conform datelor instituției federale, în perioada

ianuarie - 1 iunie 2014, Transnistria a livrat 62 loturi de alcool (185 699 litri), Găgăuzia - 73 loturi de vin (229 318 litri) și 68 loturi de vinuri brute în volum de 1 609 429 litri.

La 11 septembrie, 2013 Rusia a sistat importurile de produse vinicole moldovenești invocând probleme de calitate. De la începutul anului 2014 Moscova a permis întreprinderilor din Găgăuzia să exporte vin în Rusia, volumul exporturilor, conform estimărilor autorităților găgăuze constituie 55 mii decalitri de vin.

Din momentul primului embargou impus de Rusia la importurile de vinuri din Moldova (martie 2006) Moldova a redus apreciabil livrările de produse vinicole pe piața rusă. În anul 2005, Rusia avea o cotă de 80% în volumul total al produselor, pe când după anul 2013 acest indicator a coborât la 28% la vin și 22% - la băuturile tari (divinuri, votcă, lichioruri).

CARE VOR FI PREȚURILE LA GRÂU ÎN ANUL CURENT

Fermierii spun că prețurile pentru grâu din Moldova se vor majora, deoarece bursele internaționale arată cea mai mare creștere din ultimii cinci ani. Alexandru Slusari, președintele Uniunii Asociațiilor Producătorilor Agricoli „UniAgroProtect”, consideră că majorarea prețurilor este în avantajul producătorilor, totuși există temerea că cel mai mare exportator de cereale să micșoreze prețul de achiziție.

„În prezent, prețul unui kilogram de grâu variază

între 2,80 și 3,30 lei. Există riscul să avem scenariul de anul trecut când unica companie care exportă cerealiere să domine piața și să stabilească prețuri mai mici. Anul trecut, în urma mai multor plângeri depuse și la Guvern, și la Consiliul Concurenței, problema într-un fel s-a rezolvat și am avut un preț conform pieții din regiune. Totuși, piața trebuie liberalizată, iar statul are două opțiuni în acest sens: să combată monopolul, ceea ce ar însemna să nu admită abuzuri pe piața

produselor cerealiere și să adopte o politică de intervenție, însă statul nostru e prea sărac ca să intervină”, a declarat Alexandru Slusari.

Pe de altă parte, expertul în agricultură, Viorel Chivriga, este de părere că, deocamdată, este devreme pentru prognoze optimiste. „Roada va fi mai mică, randamentul va fi mai mic, exporturile vor scădea. Tabloul nu pare unul frumos. Motivul e că noi nu avem o producție stabilă, iar în acest an sunt și influențele externe. Exper-

tul susține că vom asista la o creștere a prețurilor, însă această tendință va fi în beneficiul producătorilor. Cu toate acestea, Viorel Chivriga crede că prețul pâinii va rămâne neschimbat, întrucât ne aflăm într-un an electoral, iar autoritățile nu vor permite acest lucru.

Ministrul Agriculturii, Vasile Bumacov, prognozează pentru acest an o recoltă mai mare de grâu. Asta datorită condițiilor meteo favorabile și iarna ușoară. Potrivit ministrului, starea culturilor

cerealiere este bună, iar de săptămâna viitoare se începe recoltarea grâului și orzului.

„Roada va fi mai mare la hectar în acest an. Dacă anul trecut, roada medie la hectar de grâu a fost 2,9 tone pe țară, anul acesta așteptăm 3,2 tone la hectar, grâu. Orzul este mai puțin, asta este specificul grâului. Oricum roada la orz va depăși cu 10 la sută, anul trecut. Săptămâna viitoare vom începe masiv recoltarea grâului și orzului. Orzul deja se recoltează”, afirmă Vasile Bumacov.

MAI MULT DE O MIE DE FERMIERI DIN RAIONUL ORHEI VOR AVEA ACCES LA APA PENTRU IRIGARE

Peste o mie de fermieri din raionul Orhei vor avea acces la apa pentru irigare datorită reabilitării sistemelor de irigare Jora de Jos și Lopatna efectuate din fondurile Guvernului SUA în cadrul Programului Compact. Pentru a se informa despre derularea lucrărilor de construcție la cele două sisteme viceambasadoarea SUA Kara McDonald însoțită de ministrul agriculturii Vasile Bumacov, directorul executiv al Fondului Provocărilor Mileniului Moldova Valentina Badrajan și reprezentanții Corporației Provocările Mileniului și ai administrației publice locale au efectuat o vizită pe șantierele de construcție la sistemele de irigare.

Reabilitarea sistemului de irigare Lopatna a demarat în toamna anului 2013 și urmează să fie încheiată în noiembrie 2014, astfel încât în sezonul agricol din anul 2015 antreprenorii vor putea beneficia din plin de irigarea terenurilor. După reabilitare sistemul de irigare Lopatna va fi unul modern și eficient și va permite irigarea a peste 500 de hectare, prelucrat de circa 530 de fermieri. Sistemul de irigare Jora de Jos a început să fie reconstruit în

primăvara anului curent, iar lucrările vor dura până în luna iulie 2015. Acest sistem va oferi posibilități de irigare a circa 1200 de hectare de teren agricol, care în prezent este prelucrat de peste 600 de fermieri.

În discursul său, înaltul oficial american Kara McDonald a menționat că reabilitarea celor două sisteme de irigare reprezintă aproximativ 15 milioane dolari din investiția de 123 milioane dolari a poporului american ofe-

rită pentru promovarea și facilitarea procesului de tranziție la agricultura de valoare înaltă în Moldova. Suntem siguri că acest efort va fi de succes pentru că noi credem că fermierii moldoveni, care vor dispune de mijloacele și oportunitățile potrivite pot și vor putea concura.

Prezent la eveniment, ministrul Agriculturii și Industriei Alimentare Vasile Bumacov a declarat că investițiile Guvernului SUA în cadrul sistemelor de irigare din țara noastră vor spori competitivitatea produselor agricole autohtone, oferind garanții pentru fermierii care cultivă fructe și legume și îi vor face mai puțin vulnerabili în fața secetei. La rândul său, directorul executiv al FPM Moldova Valentina Badrajan a asigurat pe cei prezenți la eveniment că reabilitarea sistemelor de

irigare a fost încredințată unor companii care au o vastă experiență în domeniu și calitatea lucrărilor și echipamentelor este ri-

producătorilor agricoli.

Proiectul tehnic de reabilitare a sistemelor de irigare prevede instalarea a rețelei noi de țevi

guros monitorizată, atât de compania de supraveghere, precum și de FPM Moldova. Totodată, V.Badrajan a spus că reabilitarea sistemelor de irigare va genera noi investiții care vor aduce venituri mai mari

confectionate din polietilenă cu densitate înaltă și inox, care vor substitui țevile din azbest, care nu mai corespund cerințelor tehnice și de mediu. Totodată, sunt reconstruite stațiile de pompare dotate

cu pompe performante și echipament electric care va permite funcționarea sistemului cu costuri reduse pentru consumul de energie și flexibil la necesitățile de apă ale agricultorilor, instalarea sistemelor de aspirație a apei cu protecția populației piscicole etc.

Atât sistemul de irigare Lopatna, cât și sistemul de irigare Jora de Jos au fost construite în anii 70 ai secolului trecut, dar până în prezent nu au fost supuse reconstrucției și modernizării. În prezent aceste sisteme erau parțial funcționale și permiteau irigarea doar a circa 30-50 de hectare, cauzând pierderi enorme de apă din cauza rețelei defectate și costuri exagerate pentru consumul de curent electric.

Actualmente, FPM Moldova are semnate contracte în valoare totală de circa 80 de milioane USD pentru reabilitarea a 10 sisteme de irigare (6 sisteme de irigare pe Nistru: Criuleni, Lopatna, Jora de Jos, Puhăcenii, Roșcani și Coșnița și 4 sisteme de irigare pe Prut: Blindești, Grozești, Leova și Chircani-Zîrnești).

Reabilitarea sistemelor centralizate de irigare este unul din obiectivele Programului Compact, care are o valoare totală de 262 mil. dolari SUA acordați, grație susținerii generoase a poporului american, pentru reabilitarea infrastructurii drumurilor și tranziția la agricultura performantă în Republica Moldova.

COMISIA PARLAMENTARĂ PENTRU ECONOMIE ESTE NEMULȚUMITĂ DE NOUL PROGRAM IFAD VI

Comisia parlamentară economie, buget și finanțe și-a exprimat nemulțumirea față de noul Program rural de reziliență economico-climatică incluzivă (IFAD VI) în sumă de \$46,35 milioane.

Potrivit agenției «Infotag», președintele Fondului Internațional pentru Dezvoltare Agricolă (IFAD) în

Moldova, Victor Roșca, a spus în cadrul discuției proiectului de lege cu privire la ratificarea documentului la ședința de miercuri a comisiei că costul proiectului va fi acoperit atât din resurse interne, cât și din externe.

«Resursele externe constituie \$25,91 milioane, din care \$9,76 milioane sînt grant, iar \$16,1 milioane – împrumut. Resursele interne, de \$20,44 milioane, vor fi acoperite din contul aportului Guvernului prin scutirea de taxe și impozi-

te, a Fondului de rulment și a unui șir de instituții financiare», a menționat el.

Deputatul din Partidul Liberal Reformator (PLR), vicepreședintele comisiei, Vadim Cojocaru, consideră că «nu există necesitatea să luăm un credit, cînd circa 50% din proiect sînt finanțate din resurse interne».

«Care este sensul acestui credit, dacă achităm peste \$20 milioane? Ar fi mai bine atunci să găsim restul sumei și să realizăm proiectul de sine stătător», este convins el.

Liberalul democrat Simion Furdui s-a interesat de rata procentuală pentru producătorii agricoli care vor participa la program, deoarece IFAD va aloca bani prin intermediul băncilor comerciale, care, la fel, vor adăuga circa 4%.

«Cunoscînd băncile noastre comerciale, sînt convins că un agricultor neatent poate ajunge în situația în care rata anuală depășește 10-15%. Colaboratorii IFAD s-au aranjat bine în oficiile lor. Oferă bani băncii, care negociază

cu producătorii agricoli, nu răspund de nimic și doar uneori amintesc că banii trebuie returnați. Personal voi insista ca programul să ofere credite direct, fără intermediari. Atunci cu adevărat voi crede că rata anuală nu va depăși 2%», a afirmat Furdui.

În pofida încercărilor reprezentantului IFAD de a explica deputaților avantajele proiectului, examinarea proiectului a fost amînată pentru următoarea ședință.

În Moldova programe-

le IFAD sînt realizate din 2001. Primul s-a numit «Finanțare rurală și dezvoltare a întreprinderilor mici» cu un buget de \$8 milioane. Acesta a fost încheiat în 2005. Apoi au fost implementate Proiectul de revitalizare a agriculturii (IFAD II), Programul de dezvoltare a afacerilor rurale (IFAD III), Programul de servicii financiare rurale și marketing (IFAD IV) și Proiectul de servicii financiare rurale și dezvoltarea businessului agricol (IFAD V).

BĂLTATA CU NEGRU DE TIP MOLDOVENESC, RASA DE BOVINE "MADE IN CHIȘINĂU"

În Republica Moldova sunt omologate patru rase de vaci pentru producția de lapte. Majoritatea lor sunt de import, însă oamenii de știință au reușit să creeze și o rasă locală – Bălțata cu Negru de tip moldovenesc. Din păcate, în țara noastră există o singură fermă de prăsilă care obține lapte de la asemenea vaci. De obicei, fermierii aleg să cumpere vite în țările europene, potrivit publicației Timpul.

Oamenii de știință au început să creeze Bălțata cu Negru de tip moldovenesc încă prin 1974, dar au recunoscut-o ca rasă de sine stătătoare la sfârșitul anilor 2000. A fost obținută în baza raselor Simmental, răspândită în nordul republicii și Roșie de Stepă din regiunea de sud.

Dacă se respectă tehnologia de creștere, o vacă Bălțata cu Negru de tip moldovenesc poate să dea circa 7.000 de litri de lapte pe an.

Din păcate, în afara instituțiilor de cercetare, câteva sute de capete de Bălțata cu Negru pot fi văzute doar la o singură fermă privată producătoare de lapte, în satul Rujnița, raionul Ocnița. Specialiștii explică situația prin faptul că cererea de vaci de rasă este mai mare decât oferta locală. „Capacitățile fermelor de prăsilă sunt reduse, iar cererea producătorilor este mare, de aceea ei preferă să importe vite de lapte de peste hotare”, explică Valentin Focșă, directorul Institutului Științifico-Practic de Biotehnologie în Zootehnie și Medicină Veterinară.

Același motiv este invocat de Gheorghe Țurcanu, directorul unei ferme performante SRL „Strapit” din satul Nișcani, raionul Călărași. Întreprinderea a cumpărat șeptelul de bovine de rasă Simmental din Austria. „De unde puteam să cumpăr junci de rasă locală, dacă la noi în țară nu era marfă?”, se întreabă fermierul. „Dacă ne raportăm la cele 140 mii de capete de vite care există astăzi, atunci 25% ar trebui să fie animale de prăsilă. În Republica Moldova, în schimb, ele constituie aproximativ un procent, ceea ce înseamnă că anumite rase sunt pe cale de dispariție”, susține unul din profesorii Catedrei de zootehnie din cadrul Universității

Agrare de la Chișinău.

Cu toate acestea, cei care doresc să crească junci de rasă pot apela la Centrul Republican de Ameliorare și Reproducție a Animalelor, care are 840 de oficii în teritoriu. Acestea pot acorda material seminal pentru obținerea unor vaci mai productive. În baza genetică a Centrului se păstrează șapte

milioane de doze de material seminal de Bălțata cu Negru de tip moldovenesc, Holstein și rase de carne. Crescătorii de animale pot miza pe subvenții din partea statului. „Dacă noi cumpărăm material seminal cu 3-10 euro, atunci vindem o doză cu 2,16 lei. Se simte diferența. Sectorul creșterii taurinelor e pe brânci, de aceea statul acordă subvenții”, au comunicat reprezentanții centrului de ameliorare.

Subvenții pentru cumpărarea bovinelor

Tendința de a cumpăra bovine de rasă de peste hotare de către producătorii de lapte este aproape generală. Fermierii optează în special pentru rasa Holstein și Semmental. Prima este și cea mai productivă, o vacă Holstein având capacitatea genetică

de a da până la 10.000 de litri de lapte pe an.

Experții în zootehnie atenționează însă că vitele de import nu rezistă, dacă nu sunt întreținute în condițiile în care au crescut.

Prețul unei vite de lapte procurate peste hotare se ridică la peste 2000 de euro (37.000 de lei moldovenești). Potrivit specialiștilor în zootehnie, o juncă de Bălțata cu Negru de tip moldovenesc, în a patra lună de gestație, de 450 kg, ar costa circa

30.000 de lei moldovenești. Statul moldovean subvenționează cu 65 lei/kg de masă vie achiziționarea animalelor de prăsilă, ceea ce constituie 70 – 75% din prețul total. În general, circa 38% din subvențiile acordate pentru creșterea fermelor revin celor de bovine. Conform prevederilor art. 2 a Bugetului de Stat pentru anul 2014 sunt prevăzute 500 milioane de lei plus 114 milioane de lei acordate de țările UE pentru dezvoltarea agriculturii. Antreprenorii

pot miza pe compensarea a 60% din costul lucrărilor de utilitate și renovare fermelor de zootehnie, iar investițiile în ramura de procesare a laptelui vor fi acoperite de stat în proporție de 30%.

Notă: Cele patru rase de vite cornute mari pentru producția laptelui omologate în Republica Moldova sunt Holstein, Semmental, Bălțata cu Negru de tip moldovenesc și Roșie de Stepă.

„Nic-OL” S.R.L. din or. Cupcini, Edineț, COMERCIALIZEAZĂ

LINIE SEMIAUTOMATĂ
PENTRU PRODUCEREA
LĂDIȚELOR DIN LEMN
PENTRU
FRUCTE-LEGUME

cu productivitatea
2000 lăzi/schimb.
LINIA ESTE FUNCȚIONALĂ.

LINIA INCLUDE URMĂTOARELE COMPONENTE:

- Gater (ленточная пилорама) – 1 buc
- Mașină de cadru de cusut (станок для шивки каркаса) CORALI M75 – 2 buc
- Automat (автомат) CORALI M125 – 1 buc
- Mașină pentru cusut fundul (станок для прошивки дна к каркасу) CORALI M65 – 1 buc
- Mașină pentru fabricarea de bare multilamă (станок многопильный для изготовления брусков) – 1 buc
- Mașină pentru fabricarea piciorușelor (станок строгальный из бруса) CORALI M109 – 1 buc

Prețul este 820 mii lei.

PENTRU INFORMAȚII ȘI ALTE DETALII CONTACTAȚI
Anatolie Trincanu, 069176346

CÂNTARE ELECTRONICE INDUSTRIALE DE LA **Alex S&E**

- Cântare pentru automobile (diferite tipuri);
- Cântare pentru vagoane;
- Sisteme de dozare;
- Modernizarea cântarelor mecanice

Tel.: (022) 24 45 72
www.alex-se.com

SUBVENȚIILE AGRICOLE ÎN SUA FAVORIZEAZĂ CULTURILE PENTRU EXPORT: PRODUCĂTORII DE CEREALE ȘI SOIA PRIMESC CEI MAI MULȚI BANI

În curând peste Atlantic, cuprinzând Europa și America se va întinde cea mai mare piață liberă a lumii – nicio barieră semnificativă de ordin tarifar și chiar și non-tarifar (asupra acestui ultim aspect există rezerve). Departamentul Comerțului, în numele guvernului SUA și Directoratul pentru Comerț al Comisiei Europene, în numele celor 28 de guverne ale statelor membre ale Uniunii Europene, negociază încă prevederile acordului – unele detalii au fost stabilite, altele încă nu. Discuțiile au întârziat față de calendarul inițial – cu aproape un an, dar ambele părți și-au exprimat voința politică de a finaliza acordul – este, așadar o problemă de timp nu de posibilitate.

Prin încheierea acordului, europenii ar ieși în câștig, dacă este să dăm crezare studiilor care sugerează că acesta ar crea condițiile obținerii a 120 de miliarde de euro în plus pentru economia europeană. Chiar și luând de bună această cifră, nu trebuie să credem cu naivitate că aceste 120 de miliarde de euro se vor distribui egal la nivelul tuturor sectoarelor economiei europene – ce ne interesează cel mai mult este ce va lua din acest tort agricultura.

La nivelul agriculturii efectele acordului transatlantic se vor simți foarte diferit în funcție de tipul de producție. Cei mai favorizați vor fi antreprenorii din zona producției agro-alimentare: cu cât produsele lor vor incorpora o valoare adăugată mai mare, cu atât mai mult vor avea de beneficiat – băuturi distilate, vin, bere, alimente procesate (brânzeturi, mezeluri, ciocolată) – acestora le erau aplicate până acum tarife foarte mari la intrarea în SUA, uneori de

peste 100% din valoare. Ei vor obține avantaje importante din semnarea acordului pentru că produsele lor, cele mai multe incluse în categoria delicatelor specifice europene (pentru care contează originea) sunt solicitate pe piața americană. Pentru ceilalți producători europeni eliminarea tarifelor la intrarea pe piața americană, fie și foarte mari, cum este cazul laptelui (139%) sau cărnii (30%) aduce avantaje mai mici, interesul pentru produsele europene fiind redus dincolo de Atlantic.

În 2009, subvenția medie în SUA era de 190 de dolari/hectar, față de 988 de dolari cât se acorda în UE. La calculul pe cap de locuitor, raportul era de 239 de dolari în UE față de 102 dolari în SUA.

Cele mai puține avantaje vor fi create pentru producătorii europeni de cereale și soia, pentru care eliminarea tarifelor la intrarea pe piața americană va aduce, sub efectul reciprocității, același con-

diții de intrare pe piața europeană a produselor americane – mai ieftine și disponibile în cantități foarte mari pentru export.

Pentru ce înseamnă baza agriculturii europene – producția de cereale – așadar, acest acord va însemna creșterea concurenței. Devine, astfel interesantă și analiza factorilor care contribuie la competitivitate – printre acestea, subvențiile fiind, poate cele mai importante.

SUMELE ALOCATE, LA UN SFERT CELE DIN UE

Putem spune că agricultura americană primește subvenții – există diferite forme prin care fonduri publice ajung la antreprenorii agricoli privați cu scopul susținerii producției. Potrivit OECD acest sprijin acoperă 10% din totalul cheltuielilor de producție agricolă la nivel național – comparativ, cu Uniunea Europeană este de două ori mai puțin – în cazul europenilor sprijinul ajungând la 23%. În sumă brută SUA alocă susținerii producției agricole, prin toate formele, echivalentul în dolari a 23 de miliarde de euro (2012) – comparativ UE alocă 85 miliarde euro.

La acest nivel cifrele spun că agricultura americană este mai puțin subvenționată ca cea euro-

peană – lucru care ar putea să ne facem să credem că producătorii europeni – cei despre care am vorbi (cereale, soia) ar avea un avantaj competițional.

Pentru a ne da cât de cât seama cum stau lucrurile trebuie să privim dincolo de cifre – la modul în care sunt concepute politicile agricole ale Americii și Europei. Europeanii urmăresc mult mai multe

obiective decât americanii cu banii pe care îi cheltuie în agricultură – printre altele fiind vorba despre obiective sociale atât în ce privește producătorii cât și consumatorii, americanii urmăresc doar menținerea unui echilibru privitor la piața internă și la balanța comercială care să nu creeze probleme de tip macro-economic.

Americanii alocă cea mai mare parte a fondurilor publice destinate agriculturii așa numitelor cash crop – adică tocmai a celor pe care sunt interesați să le exporte în Europa – cereale, soia.

Fiind vorba de 90% din total – vorbim de peste 20 de miliarde de euro, în echivalent dolari.

PRINCIPALELE FORME PRIN CARE BANI PUBLICI SUSȚIN DIRECT SAU INDIRECT AGRICULTURA SUA

Prima formă se referă la plățile directe – Direct Payments. Acestea ajung la producătorii a 10 culturi – grâu, porumb, sorg, ovăz, orz, bumbac, orez, soia, oleaginoase. Este cea mai semnificativă formă de subvenție, depășind anual nivelul de 5 miliarde de dolari. Plățile directe se acordă la hectar neavând nicio corelație cu producția realizată sau prețurile stabilite pe piața națională sau internațională – acest lucru creează chiar și situații în care posesorii de teren agricol are nu au mai desfășurat activități de producție să ajungă să primească bani din această sursă (o anchetă a Washington Post a scos la iveală faptul că în perioada 2000-06, aproape 1,6 miliarde de dolari au ajuns la persoane care, deși dețineau pământ, nu erau fermieri!).

A doua formă importantă de susținere este cea reprezentată de decedite

asigurări prin care sunt garantate câștigurile minime ale fermelor. Acest tip de credit, care este utilizat și el în cazul celorlalte 10 culturi mai sus menționate (plus a altor câtorva nu foarte numeroase), are drept garanție recolta realizată de producător. Sumele alocate programului variază în funcție de evaluarea capacităților de producție la nivel național – ele au fost între 1 și 7 miliarde decenii trecute.

A treia formă de susținere este cea reprezentată de plățile contraciclice – destinate producătorilor celorlalte 10 culturi (plus altor câteva) drept compensații în anii în care prețurile stabilite pe piața națională și internațională sunt sub așteptări. Sumele alocate la nivel național decenii trecute au variat între 1 și 4 miliarde de dolari.

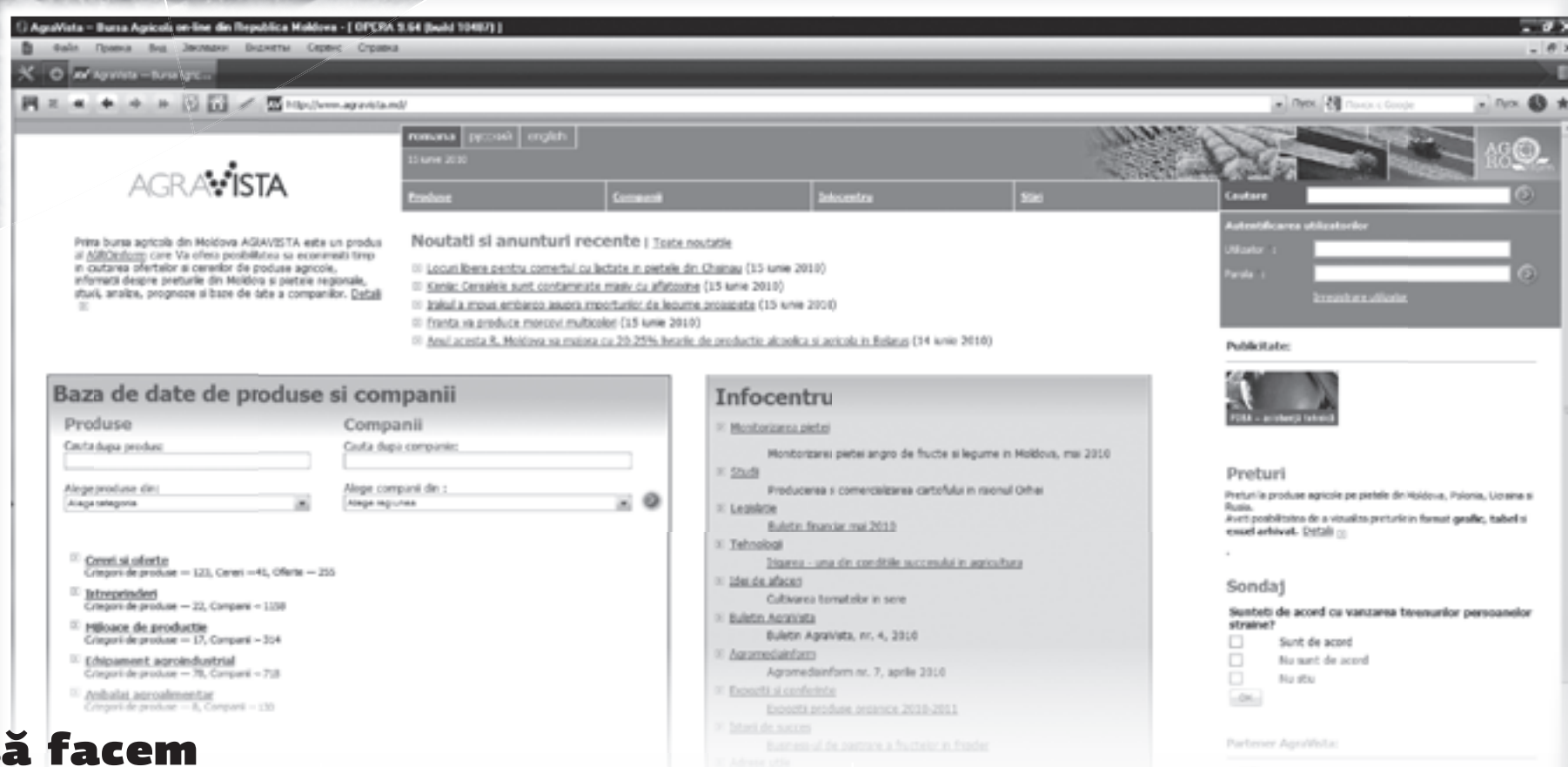
Un alt instrument de subvenționare care prezintă interes în analiza comparativă a avantajelor competitive SUA vs UE sunt subvențiile de export prin care se alocă fonduri activităților de sprijin și susținere a vânzărilor – cum ar fi campaniile publicitare și a celor de comunicare. Pentru aceste activități de propagandă comercială sumele alocate sunt destul de mari – de circa 200 de milioane de dolari.

WWW.AGRAVISTA.MD

te informează la timp,
oferindu-ți cele mai bune
argumente în orice negociere!

Mulți producători s-au convins
că este mult mai greu
să vinzi produsul
la un preț convenabil,
decât să produci

Cum să facem alegerea corectă?

NOI VĂ PROPUNEM:

1 Abonamente AgraVista on-line
www.agravista.md este unicul portal informațional din Moldova ce oferă informație operativă și analitică specializată pentru toți operatorii pieței de fructe, legume și cereale și permite informarea rapidă a tuturor abonaților portalului.

Înregistrați-vă pe **www.agravista.md**, selectați unul din Abonamentele A, B, C! – și la ora 6 dimineața primiți direct pe e-mail ultimele prețuri pentru fructe, legume și cereale, știri recente din domeniul economic, politica agrară, legislație, studii de piață, tehnologii, idei de afaceri, cereri și oferte de produse agricole.

abonații portalului au posibilitatea să-și găsească parteneri comerciali, realizând contracte de lungă durată, să acceseze ofertele comerciale din Moldova, CSI, Europa, cât și să-și plaseze ofertele comerciale proprii.

cu ajutorul nostru sunt efectuate peste 500 tranzacții anual, zilnic portalul este accesat de peste 500 utilizatori.

2 Publicitate AgraVista buletin
plasarea în buletinul AgraVista a unui articol promoțional despre companie/produsele sale, ofertelor companiei sau a publicității.

3 Publicitate banner
promovarea companiilor și produselor/serviciilor acestora prin plasarea bannerelor promoționale pe site-ul **www.agravista.md**. Pentru detalii privind oferta de abonamente AgraVista sau publicitatea pe site-ul nostru, Vă rugăm să vizitați secțiunea de înregistrare, urmând: **www.agravista.md** sau să ne contactați la: **info@agravista.md**; +373 (22) 23 56 96.

Sperăm că veți deveni
ABONATUL NOSTRU FIDEL!

1 Abonamente AgraVista A, B, C

Abonamente AgraVista		
Abonament A	- Prețuri săptămânale angro pentru 58 fructe și legume (Moldova, Rusia, Polonia, Ucraina) - Prețuri producători pentru fructe, legume și cereale - Prețuri mondiale cereale - Monitorizare lunară a pieței legumelor și fructelor - Studii lunare pe produse - Analize statistice trimestriale export-import (legume, fructe, cereale) - Analize anuale ale sectorului cerealier - Buletin financiar-legislativ - Idei de afaceri - Știri zilnice - Cea mai recentă apariție a ziarului Agromediainform în format electronic - Livrarea buletinului lunar AgraVista în format electronic cu informația cuprinsă în abonamentele A și B	3 luni – 60 6 luni – 96 12 luni – 144
	- Plasarea cererilor și ofertelor proprii pe www.agravista.md - Valabilitate a ofertelor timp de 12 luni - Promovarea ofertelor în ziarul Agromediainform - Promovarea ofertelor pentru export. Traducerea cererilor și ofertelor în limbile engleză și rusă și plasarea lor pe site-uri străine - Cele mai recente oferte comerciale - Știri zilnice - Cea mai recentă apariție a ziarului Agromediainform în format electronic - Plasarea lunară a unui articol promoțional despre companie și produsele sale	3 luni – 45 6 luni – 72 12 luni – 99
	- Abonamentul C cuprinde accesul la informațiile și serviciile incluse în Abonamentele A și B - Livrarea buletinului lunar AgraVista în format electronic cu informația cuprinsă în abonamentele A și B	3 luni – 84 6 luni – 135 12 luni – 195

• **Acces gratuit pe site:** Știri zilnice, Oferte comerciale, Baze de date ale companiilor, Tehnologii, Istории de succes, Expoziții și conferințe, Adrese utile

• Prețurile sunt indicate în dolari SUA.

Publicitate AgraVista buletin

		1 pagină 210x297 mm	1/2 pagină 210x148,5 mm	1/4 pagină 105x148,5 mm
Articol promoțional	2 pagină	30	25	
	3 pagină	25	20	
	4 pagină	20	15	
Publicitate	color	30	20	15
	alb-negru	20	15	10

- Prețurile sunt indicate pentru o apariție în buletin.
- Prețurile sunt indicate în dolari SUA.

	3 luni	6 luni	12 luni
Plasarea ofertelor în buletin (listelor de prețuri)	15	25	50

- Prețurile sunt indicate în dolari SUA.

3 Publicitate banner

	Apariții		
	25%	50%	100%
Pagina de start, dimensiunea, pixeli: 120x60	20	30	50
Pagini interioare, dimensiunea, pixeli: 120x60	10	20	35

- Prețurile, includ TVA și sunt specificate pentru plasarea bannerului pe o perioadă de o lună.
- Periodicitatea apariției bannerelor e indicată în procente de la numărul total de rulări.
- Astfel, 25% din rulări înseamnă că bannerul va fi afișat la fiecare a patra accesare a paginii.
- Publicitatea pe paginile interioare sunt rezervate în categoriile: Companii și Produse.
- Sistemul admite amplasarea publicității banner GIF, JPEG și Flash.
- Macheta (bannerul) pentru reclama vă aparține sau poate fi realizată de către noi, la indicațiile Dumneavoastră.

PRODUCȚIA DE ORZ DE TOAMNĂ VA FI MAI MARE CU 5%, ÎN COMPARAȚIE CU 2013

Producția din acest an a orzului de toamnă va fi mai mare cu cinci la sută față de cea din 2013. Acestea sunt estimările fermierilor, care au început secerișul. Ei se așteaptă la o recoltă de aproximativ 230 de mii de tone.

Fermierul Sergiu Tiorșa din satul Cucuruzeni, raionul Orhei, a obținut anul trecut o producție medie de trei tone de orz la hectar. În acest an, producți-

vitatea a crescut la patru tone și jumătate.

„Proгноza arată mult mai bună față de anul trecut și rezultatele pe care o să le obținem se vede că vor fi îmbucurătoare. Anul acesta prețurile încă nu au apărut și nu știm cât va fi, dar cred că o să fie mai joase decât anul trecut, după cum se vede. Dacă roada e mai bogată, plata scade îndată”, a declarat agricultorul.

Și alți fermieri spun

că anul acesta condițiile meteo au fost prielnice pentru culturile cerealiere.

„La strâns pâinea nu e ușor, dar trebuie să lucrăm, nu avem încotro. Față de anul trecut, anul acesta este cu mult mai bun. Este pâine - este bun”, a spus Vladimir Sânchevici, agricultor.

Anul acesta, în Moldova a fost semănat orz pe o suprafață de aproximativ 50 de mii de hectare.

O COMPANIE FRANCEZĂ VA AJUTA MOLDOVA SĂ REANIMEZE

RAMURA CULTURILOR ETERO-OLEAGINOASE

„Purtăm negocieri cu o companie din Franța, care este principalul consumator și producători de uleiuri eterice. Compania despre care vorbim se află în Provența. Aceasta produce anual 350 tone de uleiuri eterice și este interesată de cooperare eficientă cu Moldova», a spus agenției «INFOTAG» viceministrul Agriculturii și Industriei Alimentare, Gheorghe Gaberi.

El a atras atenție la experiența istorică vastă a Moldovei în privința culturilor etero-oleaginoase.

«Anterior la noi activau 11 fabrici de producere a uleiurilor eterice. În partea centrală și de sud a Republicii Moldova funcționau zeci de gospodării, ce produceau volume mari

de materie primă, în rezultatul a ce bugetul primea surse bănești colosale», a spus el.

La Ministerul Agriculturii s-a menționat că după vin și poamă, uleiurile eterice sunt cel mai avantajos domeniu din agricultură.

«Spre diferență de alte mărfuri, de exemplu, fructe sau vin, în acest domeniu nu există o concurență atât de dură. Planificăm să lansăm proiectul până la finele anului 2014, oferind ramurii o nouă șansă», a menționat Gaberi.

Specialiștii spun că la etapa dată Moldova poate folosi doar 5-10 mii ha pentru culturile etero-oleaginoase. La capitolul nivelul de rentabilitate aceste culturi depășesc

substanțial culturile cerealiere.

«În vară se așteaptă venirea reprezentanților companiei din Provența și sperăm că în 2015 proiectul va funcționa în totalitate», a spus Gaberi.

La momentul actual RM cooperează cu compania Herbopol (Polonia), ce produce uleiuri eterice și materie primă pentru industria parfumurilor și farmaceutică. Compania polonă este interesată de mentă, melisă, chimen.

În Moldova cresc peste 10 soiuri de levănțică, care conform diferitor indici depășesc analoagele străine. RM are baza necesară, oameni de știință, tehnologii de extragere a uleiului cu cheltuieli minime.

CERERI ȘI OFERTE – perioada 4 - 19 iunie 2014 (www.agravista.md) OFERTE

Nume produs	Descriere produsului	Cantitate	Regiune
PRODUSE APICOLE			
Produse apicole	Vînd miere de albină polifloră	4 tone	Glodeni s.Balatina, Telefon: 069718891
Produse apicole	Vînd miere de rapiță	450 kg	Glodeni, s. Balatina, Telefon: 069718891
Produse apicole	Vînd miere de mai	o tonă	Glodeni s. Dușmani, Telefon: (249) 74636
FRUCTE			
Cireșe	Vînd cireșe, soiul Ceca-lov, calitatea înaltă	20 tone	Fălești, s. Năvârnet, Telefon mobil: 069213297, Email:victor_aghieni1959@rambler.ru
Cireșe	Vînd cireșe, soiul Ceca-lov	5 tone	Fălești, s. Chetriș, Telefon mobil: 069233509, 069553653, Email: jornyayon@mail.md
Cireșe	Cireșe	5 tone	Ungheni, s. Chirileni, Manager: Vultur Grigore, Telefon:(236) 75329
LEGUME			
Ceapă	Vînd ceapă	7 tone	Glodeni, s. Balatina, Telefon: (249) 41011
Castraveți	Castraveți	5 tone	Ungheni, s. Chirileni, Manager: Vladei Ion, Telefon: (236) 23923, (236) 75341, Telefon mobil: 079207222
Castraveți	Castraveți de seră	5 tone	Ungheni, s. Manoilesti, Director: Anatolie Glodeanu, Telefon: (236) 73253, Telefon mobil: 0795 50647
Castraveți	Vînd castraveți	300 kg	Glodeni, s. Balatina, Telefon: (249) 41011
Roșii	Vînd roșii	500 kg	Glodeni, s. Balatina, Telefon: (249) 41011
Roșii	Roșii de seră de calitate înaltă	5 tone	Ungheni, s. Manoilesti, Manager: Glodeanu Vladislav, Telefon: (236) 73253, Email:vladislav_glodeanu@mail.ru
Roșii	Roșii de seră	3 tone	Ungheni, s. Chirileni, Manager: Strungaru Nicolae, Telefon: (236) 75207, Telefon mobil: 069357289
Varză	Vînd varză din sere	3 tone	Ungheni, s. Manoilesti, Manager: Glodeanu Vladislav, Telefon: (236) 73253, Email:vladislav_glodeanu@mail.ru
Dovlecei	Vînd dovlecei	300 kg	Glodeni, s. Balatina, Telefon: (249) 41011
Cartofi timpurii	Vînd cartofi timpurii	5 tone	Glodeni, s. Balatina, Telefon: (249) 41011
Cartofi timpurii	Cartofi timpurii	5 tone	Ungheni, s. Valea Mare, Manager: Pascaru Anatolie, Telefon: (236) 43230, Telefon mobil: 078284456
ECHIPAMENTE AGRICOLE			
Echipamente agricole	Vînd combină Niva 5	o unitate	Dondușeni, s. Arionești, Telefon: (246) 24384, Telefon mobil: 076709070
Echipamente agricole	Vînd tractor T-40	o unitate	Dondușeni, str.Florilor,73, Telefon: (246) 24384, Telefon mobil: 079668508
ALTELE			
Porumb	Comercializez porumb	10 tone	Edineț, s. Corpaci, Telefon:(246) 24384, Telefon mobil: 069161639
Floarea-soarelui	Vînd 2,5 T de floarea soarelui	2 tone	Glodeni s. Balatina, Telefon: 069718891
Ulei	Vînd ulei vegetal	5 tone	Fălești, s. Horești, Director: Revenco Anton, Telefon:(259) 77174,(259) 77012, Telefon mobil: 079850249
Hrișcă	Vînd hrișcă, necurățită	4 tone	Fălești, s. Mărăndeni, Director: Girstega Vasile, Telefon:(259) 72337, Telefon mobil: 69212681
Sorg	Vînd sorg	6 tone	Fălești, s. Albinețul Vechi, Director: Berdea Nicolai, Telefon:(259) 70321

CERERI

Nume produs	Descriere produsului	Cantitate	Regiune
Fasole uscata	Cumpăr fasole	20 tone	Glodeni, Telefon: 060626707
Floarea-soarelui	Cumpăr floarea-soarelui	50 tone	Glodeni, Telefon: 060626707
Echipamente agricole	Cumpăr remorca pentru colectarea fânului	o unitate	Fălești, s. Hitrești, Administrator: Stadnic Oleg, Telefon mobil: 068921845

Mai multe informații găsiți pe www.agravista.md

Responsabilitatea pentru veridicitatea ofertelor plasate aparține www.agravista.md

DORIȚI SĂ ÎNCEPEȚI O AFACERE și nu știți în ce domeniu să investiți?**DORIȚI SĂ LUAȚI PREȚ BUN**
PE PRODUCȚIA CRESCUTĂ CU MULTĂ MUNCĂ?**Abonați-Vă la ziarul****AGROmediainform****ȘI VEȚI PRIMI:**

- ✓ informații despre prețuri pe diferite piețe agricole din țară;
- ✓ cereri și oferte de producție agroalimentară;
- ✓ recomandări ale specialiștilor în agricultură despre:

**Toate acestea la un preț
rezonabil de numai****132 de lei**
pentru abonament anual

- creșterea legumelor în seră și câmp deschis,
- îngrijirea livezilor și viilor,
- creșterea animalelor,
- idei de afaceri profitabile argumentate economic.

Prețuri de abonare (lei)

1 lună	3 luni	6 luni	9 luni	12 luni*
12	36	72	108	132

* august vacanță

Abonamente la ziarul AGROMEDIAINFORM
pot fi perfectate în toate oficiile poștale.**Index de abonare: PM 21948****Ozonteh IMPEX S.R.L. vă propune calitate și precizie japoneză la prețuri mici**

■ Tractoare compacte japoneze de la 12 la 70 cai putere atât de mâna a doua, cât și noi

■ Asistență tehnică
■ O gama larga de utilaj nou pentru aceste tractoare precum:

- Plug cu 2, 3 și 4 stupiți
- Stropitoare combinată (dotată atât cu ventilator pentru stropit în vie, cât și cu brațe pentru stropitul culturilor de câmp)

- Grapă cu discuri
- Cultivatoare
- Cositoare cu rotor
- Cositoare plată
- Burghiu de săpat gropi
- Remorcă simplă sau bascula-bilă
- Tocător de crengi

AVANTAJE:

CALITATE SUPERIOARĂ
CONSUM REDUS
TRACȚIUNE 4x4
LONGEVITATE
STARE TEHNICĂ EXCELENTĂ
PUTERNICĂ ȘI COMPACTĂ
PREȚ MIC

Pentru comoditate tractoarele și agregatele au fost expuse pe o suprafață special amenajată ce se află în or. Strășeni la adresa: str. Ștefan Cel Mare 92/c. Terenul este amplasat exact lângă Gara Auto, pe traseul național Chișinău – Ungheni.

PENTRU INFORMAȚII SUPLIMENTARE NU EZITAȚI SĂ NE CONTACTAȚI:

Ozonteh IMPEX S.R.L.

Chișinău, str. Mitropolitul Varlaam 84/12
Mob.: 0698 98 123 - Nicolae
mob.: 0685 98 250 - Nicolae
mob.: 0680 91 611 - Robert
mob.: 0690 52 772 - Ion

Oficiu: 0 (22) 22 89 52
E-mail : ozonteh@gmail.com
www.TehnicaAgricola.md

Toate piesele de schimb la tractoarele importate
Prețuri accesibile - suntem importatori direcți din Japonia